

Inquit altritano athana-
sij gloriosissimi alexandrino-
rum episcopi contra arriu-
Sabellium Fotinum q̄ he-
reticos de fide sancte trini-
tatis -

Omn̄ i manu
strenuū lec-
toris b̄ss̄i-
me papa
materne-
lib̄ iste a ca-
tholico sa-
cerdote et probatissime vite
b̄to athanasio cōtra heticos:
id ē sabelluū fotinū et arrī-
um disputatus puenit.
ilico respondebit **E**t quō fie-
ri p̄t. ut cū scō athanasio suc-
cessore b̄ti alexandri ep̄i
habuerit arrius cōfluctū cū
constet eū sicut i hystoria
eclesiastica legi^r turpissimā
morte. id est exemplo inde
traditoris dñi n̄i ih̄u xpi
fuisse fufum⁴ ut qd̄ fenda-
mente concipat fetido ter-
minat sine. **S**ed illud
recolens qd̄ i coronica sua
b̄ti memorie sulphiaūs se-
uerus posuit dicens Duo
arrij tāquā duo serpētes
ex vno ore sibi lambant:
duos arrios fuisse eūidē
ter repernet **N**ō itelligi-
tur aut cū arrio sup̄stite
nō cū illo q̄ fufus ē. aut cū
aliquo arrio manita: s̄m̄
athanasiuū habuisse cōfluc-
tum **Q**ua propt̄ oportet

opus ut credimus a deo im-
pletū a catholicis sepissime
legatur: ut cognoscant q̄lit̄
hereticorū possint vitare ve-
nena⁴ et fidem suā absq̄
ulla hesitatioē deo auxiliā-
te valeant custodire

Explint prologus.
Inquit ordo qualiter res
a principio gesta sit.

Omn̄ apud
nicā urbē
a trecentis
decem et
octo ep̄is
ex euāge-
licis aposto-
licasq̄ doctrinis spūali vigo-
re p̄ditis. fides etiā cōfirma-
retur: ibi arrij p̄fidia cō-
stantino impeātore p̄ntē
detegitur **E**t cū eius p̄fidie
dogma eorūdem ep̄orū se-
tencia rehitaretur ab etiā
sepatur: ne tā impia doct̄-
na diu i ecclia latens aut̄
torū inserēt merces **S**ed
ubi impator cōpeit itegrā
ab ep̄is fidem ecclie ut ab
apostolis ē tradita. sanctiq̄
cōfirmat̄ p̄cepit: eūdemq̄
arrū ut rebellem sacre fi-
dei exilio religari **S**ed si
aut etiā serpens i paradiso
dolosio p̄suasioibus ~~h̄t~~
laqueauit⁴ itaq̄ cōstāciā
ḡmanā eiusdem p̄ncipis
p̄ quēdā satellitem arrij
p̄fidiam uretūit: et la-
tuit in ea virus dyaboli
donec temp̄ erūpendi qd̄

ea repleueat inueniet **C**u igit
i ultimo sui obitus die fr huius
visitatione perficitur: statim ab ea
innoteti fr pomii veneni obo pro
rigitur: et illo ex. pmi hois
nescius ptransgressiois viam
dilabitur **E**t viperinis postu
lacionibus sensu accomodas ar
rii q dicitur ab eo taq sauleg
fueat relegatq ad nec fidelium
aitaru de exilio reuocant: et
fidem sua pncipis callidis se
duccioibus pandens frustra
se affinabat ab epis fuisse dap
natu **E**t salis causa idē im
perator pcepit apud alexan
driam synodu congregari: ut
si uea eius asserao doreretur
uenia post scitena scanti sub
scantiq ecclie pataas reddetur
Deniq ai causa eis ab epis
diuicius cotrectaret: idē con
stantias impator i suburbano
quoda cu nichomedia nome
e finali ordinato iudicio tri
sesimo pmo imperij sui ano
diem clausit extremu **T**ua
ordinacione pdicto satelli
dedit tradidit constantias re
seruanda **E**t dū post sui ge
nitoris obitu adueniens susce
pisset imperiu sicut a constan
tino delegatu fueat: ab eode
constantino testametu cotradi
tur **E**t ob huius rei gna i tita
apud eu familiaritate presbit
e habitus: ut no ia psbi sed pa
ter impij vocaret **E**t q ob im
perandu in pator fueat ele
uatus: sub huius impio presbi
teri videbat additus **A**d ay

iustione arrius e ecclie reuo
catus **C**uius doctrina rudis pn
ceptis impijs sensibus retinens
fidem catholicam respuit: et a
patris tradicioibus saulego
more desuit **E**t teporibus su
is no leue etate dei ul sacdo
tibus insecutione itulisse di
tatur **Q**uo eam tempe pluri
mos matres multosq fecerat
confessores **A**lios quoq effosis
oculis ac publicibus apudatus
semitiuos reliquit: no nul
los uo rabido furore arrip
tus isania ex proprijs sedi
bus relegando dapnauit:
in quibz dnu dntu videtur
esse copletu **S**i me psecuti st
et vos psequantur **H**ic igit
priusquam ab arimino uel
seleucia ex uniuerso orbe dolo
cogregaret dnu sacerdotes totu
vnu face cupiens: iudice
quenda noie probu sua au
toritate suffultu arbitru in
eude arriu atz archanasium
adesse pcepit: illu utiq que
fidelem i regno suo et omni
mundanaru laru arcu pre
ceteris hoibus pbauent eru
ditu **E**t omnibus publicis tu
ris procul amotis i iurta sibi
oi celestiate maluit adimplere:
uod et iussis iperialibz paru
isset: et fide veracissima suo
examie coprobaet **H**ic itaq
tu apud laodiam urbem syrie
scdo constantij impij anno
uenisset: pro tribunali i au
dituro sedens turbis hinc

atq; inde altantibus arriu. atq;
 athanasii. hys alloquit vobis
 Gloriosi ac piissimi imperatoris
 constantij sacra comonitione p.
 cepit int' vos fidei negotium
 ventilari. **Athanasius** dicit
 dixit. Et quis tu veroris audiat
 pnapalia pcepta abnuie.
Probus ut dicit dicit. Ego
 venerandi augusti sacra rele
 gatur. Et reatavit ita. Con
 stantino constantia pms ppe
 tuus victor et triumphator semp
 augustus: proba uicra salute
 diuus minie pmi adeptus
 imperiu: illud e nob pmitu
 euitendu. ut hetica couisaaoe
 deleta sacri se nre fidei couit
 tus. orbis gaudeat vniusus.
 Eundem de puerlo itine
 conuertit. impiu saluat aiaz
 eius: et suoru cooperit ml
 titudine pcoru. Et qm nuc
 plerofq; repina huius saleis
 sonos hact pfdia ritu sacri
 lego pcolentes asserentes se
 integram fidei regulam reti
 ne. q no solu hoies ipia seduc
 tione fallentes veru eam in
 genite maiestati irrogates
 et filij creatu substana eius
 diuinitati iugentes: mone
 mus itaq; ut nre mansuetudi
 nis autoritate pcepta inter
 arriu. et athanasii eiusde
 auctore erroris epm. huius
 negotij examē facias exagi
 tari: papue suademus. ut
 animi pueritate deposita
 vere fidei ac probate colla

submitant: ne mē pietas ac
 mansuetudis pcepta solita teme
 ritatis audacia cōtēpnetes. ad
 graue pronocet imadria. Et li
 cet huius fidei mūm nec dū p
 ceptis: sapiā tū qua p ceteris
 polles cūta te credim9 sine
 cuiusquā suscepōe p sone fide
 liter diffinire: deo plus q
 homini placitū. Et alia ma
 ni optam9 te bene valere
 Data cōstantinopoli: xij die
 kl' ianuarij. **Probus** dicit.
 reataretur. **Probus** dicit.
 Veneranda pncipis sac que
 lecta e. gestis indatur. Et ad
 ient: pspiciens i ydolorum
 cultura nullā veri nūminis
 consistē maiestātē xpianis
 me dogmatibus subire volo. ^{metipm}
 quibus astruitur vni9 et ve
 rus deus esse. q vniusa que
 videntur vūte verbi sui cre
 auit. Et quō cū plures xpiani
 nois titulo censeantur. a vei
 tate eius fidei aberrae diai
 tur. diuisa salutē senaenda:
 et vana dogmatū istatuta sec
 tando. Vere nuc magnope
 desidero que sit recta dog
 matis fides. cui remotis oib9
 dubietatis ambagibus tena
 citer inherere queam: nec er
 roris ceitate exui cupiens
 maioribus tenebrarū erro
 ribus ipluer si passim et sine
 vilo examis discrimie alic9
 secte que pmo occurreit imi
 tator existam: que vtrū pra
 ua sit. nec ne. veritate fulta
 ignoro. Et iō si pluz. vmo qz

placere debet. vniuersusq; i^{dem} cōspā
nrō fidei sue sententiā pandat.
ut examinaōe habita. que fir
mior nūtis. et verior repta
fueit. hāc omēs iue credamq;
et hāc idubitant spretō falsi
tatis errore sequamur. **Oēs**
dixerūt. Quō t' tanti myste
rij secreta cōmittē possimq;
et rei inexplē arbitriū collo
care? cū nec dū genitalitatis
maculas veri dogmatis p̄cep
tione ablueris? **Prob?** videt
dixit. Hoc ē utiq; qd' totis vi
ribus cognoscere cupio. qd' sit
rectū et verū diuī dogma. in
quo me oporteat otūla mis
terij sacramēta p̄cipere. Non
ēi mō profunda mysteriorū
archana in patefieri desidēo?
sed illa nē michi flagito de
mōstrari que i v̄rā fide extri
secis hñtur. et publice p̄di
cantur: idē q' vnus idemq;
verus sit deus visibilū et
inuisibilū conditor rerū. Et
q' hō vob' ore vno profiteri
nō. nescio? qd' cause extiterit
ut i tam variās diuidamini
sectas. ut q' sit vera q'ue fal
sa intelligi oīno a nobis nō
possit. priusq; v̄rō certanūe
digno pacē moderamē hñ
to. quid sit congruū diligen
tius cognoscām. **Athanasius**
dixit. Cū sis oīm lrārū gr̄ie
imbutus et philosophiās
disciplinis admodū crudi
tus: mirari vsq; quaq; nō
debes plūma penes nos
et varia nouitatū dogma

ta extitisse: cū et apud vob
tot sententiārum nouitates e
merferit q̄t pene noīa ip̄o
rū continētur auctorū. Rā
cū tres sint i mūdo iudeorū
paganorū xpianorū reli
giones: multis. et longe
discretis sententiārum diuer
sitatibus vna quaz religio
a seipā desasces in varias
p̄ue institutiōis sectas di
uisa ē: dū vniuersusq; sua
uitate recentiorū senten
tie. nō veritatem sed veri
tatis similitudinē p̄feren
tes illeceq; antiquitā p̄u
bus traditam lineam de
liquit: eo irremediabiliter
p̄auia oberrans. quo no
uitate pro vetustate vitē.
tāq; antiqui limitis et a
p̄ibus traditam viā recedēs
aut eī mltū sentit. aut mi
nūs credit: et ideo mediū
et regnū iter incedere nescit.
Hec idarcoptatus sū. ut ti
bi clāssima explorande veri
tatis indicia demonstrarem:
ut agnosce facillime queas
illū p̄auitatis errore inuol
ui. q' p̄sca apostolicæ fidei
instituta derelinquēs. ip̄e
sibi pro sue volūtatis arbi
trio fidem quā se sequi de
beat seminat. **Arcadius** dixit.
Optime athanasius erro
rem phidie i adiectis et nu
per iuentis rerū nouitati
bus consistere profitebitur:
apostolico i hoc illud cōgruē

ente testimonio quo ait aptha
nas at vocat novitates deivi
ta **Un** obsecro ut ab h^o infano
nis trannte no recedas: di
ligentia atz attentio nvestigā
do quis nouo q^{is}ue antiquo
utatur testimonio **Probus** iu
dex dixit **Ut** h^{ic} que asserio
facilime inotescat et ad luce
veritatis remota omū caligie
ambiguitatis antiq^{ue} fidei re
gula pandite et ita ut ē ab
aplis tradita nris auribus
itimate **Omē** dixerūt **Cre**
dimo i deū p^{at}er oipotētōm
et i xpm filū eius dnm n^{ost}rū:
et i spm sām **Hec** ē fidei n^{ost}rē
regula: quā celesti magisterio
Dns tradidit aplis dicens.
Ite baptizate omīs gentes i no
mie p^{at}ris et filij et spūs s^{an}c^ti.
Probus iudex dixit **Mag**
no miraculi stupōe attonito
heres. tres a vobis deos p^{re}di
cari cōspiciatis: a quib^{us} ad
vni^{us} dei singulais potēcie ma
iestatē cōfugiendū esse credi
derā **Un** q^{is} sit h^{ic} ranois fides
ul quid ista triū rerū. triūz
votabuloū noīa indicent.
queso nos breuit iⁿformae dig
nem **Sabellius** dixit. plane
a nobis tres p^{re}dicari deos
non audisti. sed crede nob i
p^{at}er et spm sām: sicut nobis
ē ab aplis traditū simpliciter
professi sum^{us} **Cū** ei p^{at}er no
minamo. nō aliū p^{at}er. aliū
volum^{us} filiū intelligi: sed
hūc eūdem et p^{at}er et filiū
p^{re}dicam^{us} **Deus** ei ineffabili

beat

ūtutis potēcia qua omīa im
plet. maie v^{ir}gīs vterū implet
atq^{ue} ex se ob hūana macla ex
pianda casualis materie sbam
In sui imitacōe suscipies visi
bilu^m se se hūanis obtutibus
demonstravit: et i eo ipō hoīe
quē assūpsit. filij nūcupatur:
cū nō aliū atz aliū sed idē
p^{at}er intelligatur: et hac rācōe
vni^{us} deū colim^{us} nō aliū ut
dixi atz aliū intelligētes: sed
hūc eūdem vni^{us}. et verū pro
fitentes **Fotinius** dixit. **Im**
pie sabellius professus ē deū
p^{at}er p^{er} v^{ir}ginē natū. nescio quo
protensiois vitū tante igēns
maiestati ut p^{er} illū quod ex
tensus ē i v^{ir}ginē ipē t^{er} pater
ipē q^{is} sit filius: quod nullus
ei xpianorū idcessit **Unde** ore
magis ego dico deū p^{at}er filū
habere dnm ihū x^m ex ma
ria v^{ir}ginē iniaū firmentū:
q^{is} p^{at}er conisacōis excellen
tissimū. atz imitabile beati
tudōis meritū a deo p^{at}er i fi
liū ē adoptatus: et eximio
diuinitatis honore donatus
Ceterū deus inuolabilis et
immensus nec ex se aliū ge
nuit. nec ipē vmbij genit^{us}
fuit: ut meito aut de se filiū
habet. aut ipē sibi filius esse
credatur **Deo** ē vni^{us} et sin
gularis: nec generādo pas
sioni obnoxius nec seipm
protendendo cūmulatus:
nec suā i v^{ir}ginē porciōne de
riuando diuisioni subiect^{us}
Arrius dixit **Ego** ei con

fitore i genitu prem an oia tpa
reffabiliter filiu genuisse p que
et i quo visibiles creaturas atq
invisibiles fecit: q nouissimis
temporibus ppt huani generis
salute a patre missus: verum
hominem gestavit i mudo: que
inviolabiliter de vgre maria sine
huani generis pmissione sus
cepit. **C**um aut sit creatur sue
deus et dñs. nō pōt tñ geni
tor suo aut i omnibus confer
ri: aut i aliquo coequaliter: que
et deū suū et sue origis profi
tetur auctorem: nec tñ ideo duo
dij. qd et hic deus: nec ideo
nō deus qz solus pī deus. Et
sicut nō ideo nō bonus qz solus
pat' bonus: cū sit et filius nō
solū bonus et bonorū creator
Et sicut ei nō adimitur ut nō
bonus sit. cū solus pat' ipso
filij professione sit bonus: sic
ei nō auferatur ne deus sit. cū
solus pat' sit deus. Et sicut bo
nitas filij nō pūdicat singu
laritati pīne bonitatis: sic
veritas eius nō offiat pat. ne
unicus ac singularis sit deus
Et hō mō vniū profiteamur
deū. nō negādo ut dixi filiu
deū: sed penes solū prem vniū
diuinitatis auctore cōstituen
tes. **A**thanasius dixit Bene
pīez ex se filiu reffabiliter ante
oia tpa genuisse. arrius sua
professione diffiniuit: sed
vtrū filiu ex ipā pīs essentia
uel natura an alimūde genitū
velit asserere hec in sua pro

secundoe retiauit. Ego cū patre
et filiu et spm san salu vniū
substantie. vniū q natue esse
confiteor: ita ut nō ex nichilo
neq ex aliquo sed de patre
filiu genitū: et de pīe spm ge
dam procede' san. Et hī tres
i pīetate sua subsistentes pī
fitear esse psonas: horū tamē
vna natura. vnaq diuini
tas cōprobat. **P**robatus dicit
dixit. Quāquā hec variā et lo
ge dissimilis sententiā vtrū
magnā cōfusiōis caligēz nō
mentibz maiciat: tñ ut cito
hīs ambagibus exuamur et
ut que sit vere fidei professio
cognoscamus. dignamū cui
deuorū? diuine scripte tes
timonijs assertionū vtrū
sententiā cōmunic: et ne
longo orōis ambitu ipsius
pīmixte disputatiōis diffusio
ne procul euagenū. Singul
latim vnusquisq vtrū aduer
sus ceteros dimicet: ita ut oēs
contra vniū sententiā arma
sumētes i hīs que vobis cō
mūnia esse nostis. cōtra disse
tinentem vobis iūtem suffra
genū. Porro si fidei nil cō
mūne habetis. sius vnusqz
nitatur professioibus: ut
facile clarescat. vtrū i hīs
que i alio dāpnat ipē penitus
non ipingat. Si placz igitur
cū sabellio imite cōflictu et
ille contra vos suas veridi
cet ptes: ita ut si eū supae
poteritis victus absadat.

Post quē Fotinus sese certamē
 dāe debebit. et suā veidias
 tuen testimonijs fidē: cōtra
 quē oēm cōfluctiōis acē cōf-
 maē debetis: ut si hic cesserit
 supatus. Disputatiōis locum
 ceteris sequētib9 delinquat
 Et hoc nō arbitror nos ad in-
 daginē veitatis posse quāto-
 tius pueniē. Primitat itaq;
 ut dixi Sabellius suā fidem
 Joannētis relesib9 approbaē
Sabellius dixit Quā me cū
 oibus congređi pcepisti: res-
 pondeat utrū simplicis natue
 deū esse fateantur. **Arrius**
 dixit Quis hoc impio nega-
 uerit. **Sabellius** dixit Rūdeat
 etiā utrū oīa que de deo dicitur.
 sedm substantiā accipien-
 da sūt sint. **Arrius** dixit. Ista
 nrē fidei propria esse noscū-
 tur. **Fotinus** dixit Assento
 cūcta de deo sedm substantiā
 dici. **Athanasius** dixit. Nō teme-
 re pronūciauerū vniūsa q̄
 de deo dicitur sedm substantiā
 nā debē accipi. p̄t nō nul-
 los relatiuos nōm casus.
 sedm vsitatū huāni smonis
 eloquiū prolatos q̄ nō p̄prie
 deo sed p̄sonis et temporib9
 ul' quibusq; rerū generib9
 adaptantur: id ē cū se nes-
 cire dicit. ul' cū se iterū cog-
 nouisse fatetur: aut q̄ rerū
 a se facturū penitudinē gerit.
 et nūc se iratū. nūc placatū
 ostendit. Que oīa si sedm
 essentia velim9 accipe passi-
 bilem sine dubio et impro-

uidam diuinā profitemur
 esse naturā? i qua aut igno-
 rans aut ex tempe orta cog-
 nicio cadat: qm et tristia peni-
 tendo cōficiat et leta subleuet
 negetando. Quid igit alud
 erit n̄ mutabilia p̄p̄ta? et ista
 bili mobilitate huc illucq; dif-
 fluē? Vñ manifestissime
 cōprobatur nō oīa de deo se-
 cūdū substantiā debē dici:
 sed aliquāta dispensatiōi res-
 pondentia nō natie eius cō-
 ueniencia. certo certaq; p̄fite-
 ri. **Probus** iudex dicit licet
 sufficient et doctis lauda-
 bili breuitate rūderis. non
 oīa de deo sedm substantiā dicit.
 latus tñ hec a te audie desi-
 dero cū tu loā disputatiōis
 tempus affuerit. Fuit iterū
 ut ante factus sum. Sabellius
 ut cepat prosequatur. **Sa-
 bellius** dixit fidei nrē p̄fessio
 ut superis dixi hūc eūdemq;
 p̄rē et filiū d̄ p̄dicat deum:
 ne gentili errore duos deos
 asserē cōmūcamur. scilicet
 pat' alius a nobis filius p̄-
 dicitur. Vñ ex hys ipsis q̄
 a nō itelligentibus ul' mi-
 nus sentientibus adūta no-
 bis esse putantur: aptissime
 demonstrabo sūmi atq; oīpotē-
 tis dei vnā esse p̄sonā. **Itā**
 quid aliud ē p̄r i me manēs
 facit opa et q̄ me videt videt
 et patrem. id ē ego sū ipse
 pat' qui filius? ut p̄ vnā di-
 uinitatis cōtēplationē vnā

si ego in me ma-
 nēs facio opa

intelligas esse personam. Sed eam
quod aut ego in patre et pater in me ut
ad ysaas ad eundem loquitur
in te est deus. et non est deus pater
te id paulo dubio manifestus
voluit indicare sine alterius
permixtione persone in se ipso ineffa-
biliter permanere. Si enim ut ipse quod
concedit et ut superior factus
fuit. simplex est divina natura
non fieri potest ut in ipsa intrin-
secus vacua alterius in se na-
ture personam contineat: et ipsa
vixissimum contineat ab altera.
Necessesse est enim ut se ipsa a minu-
endo contrahat. aut euacu-
ando exinaniat. aut dilata-
do diffundat. quoniam receptorum
vel recipientium condicio ista est:
ut aut receptorum spacio di-
latetur ad alterutrum recipi-
endum. aut recipiendum con-
tractione aliqua minuiatur:
ut intra euacuantem ad susci-
piendum se naturam valeat con-
tineri. Que quoniam tam impia-
tamque absurda simpliciter illi et
ineffabili nature congrue nume-
rentur. id sine dubio restat in-
telligi. ut unus idemque in
seipso manens. de seipso singu-
lariter dicitur videatur. Ego in
patre et pater in me: et a me
videt videt et patrem. ne si
de duobus dictum accipere vo-
lueris. duos nichilominus
deos separatim distinctos as-
serere conuenias. Aut si ita eos
in se unitatem permanere defen-
dis ut horum unam dicas esse

naturam? nescio quoniam persona-
rum deformitate porten-
tu alicui similem ex vniuersi
rei initio pertinentem aut
in vniuersi nature substantia
confusam et permixtam ha-
bitantem videberis pro-
fiteri: et hac ratione sim-
plicitatem et itemeratam di-
vine virtutis naturam in-
dignis compositam qualita-
tibus defensam. Recurre
magis ad illa singularia
celestium personarum sanctorum
quibus vniuersi in vna persona
manentis diuinitas predicatur:
ut moyses admonet dicens
Audi israel. Dominus deus tuus:
deus vnus est. Et ut ipse quod
deus in deuteronomio con-
testatur. Videte videte. quod
non ego sum deus: et non alius
absque me. Et iterum Testis vos
estis: si est alius deus preter
me. Non debemus tamen auc-
toritatis celum nobis sente-
tiam depromptam. alterius
dei confessione frustrare:
ne in nostri principem tanti pro-
prij cassantes impium debi-
ta deorum auctoribus subea-
mus tormenta. **Probus**
iudex dixit. Si hinc tam
valide prosecutioni posse
aliquid referri putatis pro-
orare dignemur. **Altrius**
dixit. Dum pro vniuersi dei pro-
babili quidem et ad modum
utili confessione bifarie di-
uinitatis errore sabellus
semetipsum conatur exuere.

nefandā iudicia sensus im-
 pietatē manūit. filiū dei deū
 ī suā manē substrā: et p-
 priam habē psonā mēte sa-
 crilega de negādo **Quo** īsa-
 nullimū furoris audacā quāto-
 cūz breuitatis cōpendio uti
 potuēo: celestiu testimoniorū
 auctoritate frenabo ad denō-
 strandā p-rie subsistentis fi-
 lij psonā **Non** illa que quidē
 hōi suscepto congruē auilla-
 tur assumēs: sed illa ī mediū
 proferens testimonia q̄ sine
 ullo anapitis itelligenae
 scrupulo diuinitati eius cōpe-
 tere omīs pariter consentiant
In genesi dnm̄ dixisse legimus
 faciamus hōiez ad ymaginē
 et similitudinē nostrā **Eccē**
 pluralit̄ dixit faciamus: aliū
 videlicet indicans ad quē lo-
 quentis dei factū ē hinc **Non**
 ei tam absurde itelligēdum
 fuisse locutū ut sibi ipse dicit
 faciamus: quod p-rie illorū ē
 q̄ amōre passionē iaurunt
Frānt ad alterū locutū fuisse
 scriptū mōstraret: cōtinuo
 subiecit dicens **Et** fecit deus
 hōiez: ad ymaginē dei fecit el-
 lū **Si** vng esset: ad ymagi-
 nē suā fecisse diceretur **Frā**
 at alius ad alterius ymagi-
 nem ap-ius fecisse describit
Item cū ob multa nefandi
 sceleis facinorā. sodomitas t̄
 suis ī loas. terras igneis di-
 uinitz imbribus sanctisset
 vrendas: ita refertur **Plur**

inquit dñs a dño ignē et sul-
 phur **Frā**chil tū euidēcius ad
 ostendēdū p-iez et demōstrā
 dū filiū legalit̄ potuit itimai:
 ubi alius ab altero nō vnus
 a seipso sulphureas celitus ra-
 culatus ē flammās **Itē** ipse
 filius ad iacob loquitur dicens
Ego sū deus. q̄ visus sū t̄ ī
 loco dei: posset dice q̄ visus
 sum ī loco meo si vna loquen-
 tis itelligeret psona **Item** as-
 cende nūq̄ ī betel: et fac ibi
 altare deo q̄ apparuit tibi **Rec**
 istud singulā vniq̄ psonē cō-
 grue pt: ubi distinctus alius
 altēo sacrariū impat constru-
 endū **Idē** solitariū dice cō-
 ueniens cāt. fac altare ī deo:
 q̄ apparui t̄ tibi **Item** pat̄ de-
 us de saluandis ī deo filio pe-
 pulis: p̄ osee pphetā loquit̄
 dicens **Et** saluabo eos ī dño
 deo iporū **Item** dauid ad
 filiū dei loquēs **Dyrōn** tuus
 deus ī sc̄lm̄ sc̄li. vga eytatis
 vga regni tui **Itē** vni-
 te deus deus tuus oleo leti-
 ae p̄ consortibz tuis **Frā**
 hoc ad confessionis errorem
 sūmouendū. manifestus po-
 tuit dici: ubi deus deū vnus
 se p̄sarbatur: **Uec** itē pau-
 ta de veteri testamēto de arpsi.
 frā plus et māifestiora studio
 breuitatis omisi: quibz luce
 clarus cōprobat̄. et p-iez et
 filiū distinctis et sepatis sub-
 stantiarū p-rietatibus existē
Idē aut̄ sabellius ex hoc quod

aut. ego in patre et pater in me est. una
natura est demonstrata natura siue
persona. quod videlicet alia in
aliam sine confusione permixtio-
ne vel propter certam viarum gra-
que more sophismatum astu-
m voluit temptare. Tunc sciam
vel personam: sicut non una dei et
hominum potest esse natura de quibus
dicitur. quod ipse in deo et deus
in eis est: denique idem ad pa-
trem de credentibus loquens
filius ait. Et sicut tu pater in me
et ego in te. ita et ipse in nobis
sunt. Et iterum. Qui edidit carnem
meam et bibit sanguinem meum:
in me manet et ego in eo.
Apostolus quoque de iocota. Et
prostratus inquit confitebitur
quia verus deus in vobis est. Dicit
ergo cum deus in nobis. et nos
in deo sumus non confusione persone
non unitate nature. non augmen-
ti accessione. non detractione sub-
tractione non qualibus composita
vel ordinata mutabilis sub-
stantie qualitate. sed pure et
simpliciter fidei sacritate domino
in nobis habitaculum paramus.
et ille nos in sua recipit man-
sionem dum eius voluntate
faciendo in ipso manemus: ita
pater et filius pro indissolu-
bili fidei voluntatis in se in-
vicem manent noscuntur. **Pro-**
bub. iudex dixit. Cum tanta
classis testimoniorum docu-
mentis et patris et filii proprie
subsistit demonstrasti. quod sa-
bellius huiusmodi mentibus
questionum nebulas effundit

do negabat: idcirco minus altius quod
vultur personis quod et deum pa-
trem et deum filium separatim
et distinctis profertendo non
pluralem divinitatis naturam
introducere videatur. Et quoniam
quoniam superiore prosecutione bre-
viter pauca perstrinxeris: la-
ta tamen et propria questionis
huiusmodi debet esse pro-
batio. Cum tunc copiosius ex-
pedire debebis: dum in te at-
athanasium disputacionis ex-
amen cepit agitari. Et quoniam
nunc ut dixi assercione ve-
ridica. sabellius est perfidia re-
futata: fidei sue fortis ter-
tis si valet testimoniis ad-
sit. **Fotinus** dixit. Ego dom-
no ihesu christo in ianua tribuo.
purumque hominem fuisse affirmo:
et per brevis vite excellentissimum
meritum. divinitatis honorem
fuisse adeptum. Quis cum femi-
neo portatus utero per partum
egeritur: Quis per mare a matre
exptus et lactis poculi ali-
mento nutritus: matris
gestatus est vultus: Quis
vniuersas corporis fragilitates
condiciones implevit: Dum
esurie patitur dum nequissi-
mi spiritus temptatione pellitur
dum lassitudine fatigatur. dum
in somnos resolutur. dum con-
presus nexibus alligatur.
dum flagellis verberatur et
palmis. dum ludibriis insulta-
um agitatur. dum a uicibus pati-
bulo suspenditur. et mortuo
dispendia petitur. quem

huana condicio pntibus sub
 didit. cuius sciatna utriusque
 sexus aucta designata. q' de
 locoru cognatione fallitur q'
 de mali spūs noie sasatatur
 q' iudicij die se ignoac fatet
 q' tribuendarū sedm p'tate
 nō se habē **credetur** testatur
 q' se delictū cōqueitur. q' pas
 sionis formidine et mortis
 terrore conuulit. **pp't** qd' et
 calicē a se transferri p'tatur
 et qm multa q' cōmemorac
 longū ē huānitati cōuenien
 tia patitur. qd' tā insipiens ē
 ut h' deo cōgruē arbitratur.
Nam illa virtutū miracula
 nō appia petrasse v'tute. s'
 deū p' eū fuisse credendū. h'
 aut ipse ait. **Dat' i me ma**
nens: facit opa. **Et iterum**
frō p't a se filius facē quicqm
 cūa cū mltū deo acceptus
 fuit: q'q' voluit orōibus i.
 petrauit. **Nā** si mortuus est
 reddita vita: si cecus lumen:
 si debilibus virtus: si lepro
 sis mūdicia: si mare ven
 tiq' cessauit: si alimētorū
 creatūa mltiplicati fenoris
 sensit augmētū: nō n' her
 omnia orōnis munie elata
 esse noscūtur: similiq' mō
 p'fecta qm dudu p'phē i die
 noie p'fererūt. **Verū** q' h'ic
 m'tn se deo dignū cariorē
 p'seuerando i mādatis ei
 exhibuit ut ipē ait. ego q'
 plaata sūt ei sano semp: et
 ut p' ad eū p' angelū loqt'

dicens sicut i zacharia spūtu ē
 Angely mqt dnm stabat et id
 testabatur ihm: hec dicit do
 minus deus exercitū. **Si** m
 vijs meis ambulaueris et
 custodia meā custodieris. tu
 quoz induabis domū meā:
 et ut i mortē pro mūdi sa
 lute equanimit tulit. ob
 hoc inqm qd' se tm ac tale
 exhibuit dedit illi deus vni
 uersarū p'tatem ac deū illi
 tong creature ostendit: sic
 apostolus docet dicens. **Hū**
 liant semetipm usq' ad mō
 tem. mortē ac crucis: p'pter
 qd' et deus illū exaltauit.
 et dedit illi nomē qd' ē sup
 omē nomē: ut i noie ihū
 omē genu flectat. celestū
 terrestriū et ifnorū. **Dñ**
 et ipē post passionē que ei
 tale contulit meritū crebat
Data ē m' oīs p'tas i celo et
 iu tra. **Quod** vtz si an tpa
 deus esset p'tatem et tpe
 nō accepisset. quā semel ha
 buisse constabat: sed ut dicit
 ob p'clarū obediē. ac passio
 nis meritū diuū ē honore
 donata et sup oīa exaltatus:
 sicut et petrus loquitur dices
Deus patrū mōrū exalta
 uit puerū suū ihm. et iterū
Dextera igitur dei exaltatus
Ac rursus. **Certissime** inqt
 saas omīs domo isrl'. q' et
 dnm illū et xpm deus sciat
 hūc ihesū quē vos crucifixis
 tis: ostendens euidentē p'p't

passionē crucis ex ipse deū fuis-
se factū. nō deū an̄ tpa natum.
Un̄ et paulus Tanto maḡ angelis
melior factus: quanto excellētius
p̄ illis nomē accepit. Quod eī
fit ul' accipitur ex tpe sumit
initium. Non ex semine dauid o-
rigis sup̄fisse p̄ncipiū divina
ubiq̄ testantur eloquia: sicut
deus ad dauid loquitur dicens
filius q̄ egredietur de renibus
tuis ipse m̄ edificabit domū.
Et iterū De fructu vētris tui
ponā sup̄ sedē tuā. Et vsuas
Eare radix vesse exurgēt re-
gē gentes: Et apostolus: de
filio maḡ suo q̄ factus ē et ex seie
dauid. **Et iterū** gremioz esto
ih̄m xp̄m resurrexisse a mō-
tuis: ex semine dauid. **Et an-**
gelus ad mariā Dabit illi
maḡ deus sedem dauid patris
sui. **Ex** hys igitur atq̄ alijs qm̄
plūribus demonstrat eundēq̄
nō deū an̄ sola fuisse: sed m̄
deū bone actionis merito pro-
cessisse. **Probus** iudex dixit
Anteptatis a Fotino q̄stioibz
e dūiso veientū respōsio-
bus occurratur. **Athanasius**
dixit. In ea que arrius cōtra
sabellū prosecutus ē diligēt
adūtas: ibi eā Fotini p̄fidia
pit' cognoscas exclusā. **Pro-**
bis iudex dixit. Ut putas
Athanasius dixit. Sabellus vnā
cōfiteudo p̄sonā filū ante
aūtorū originē seculorum
subsiste' denegauit: qd̄ ipsū
quoz Fotinus impijs assenera-
re commētis aggreditur:

dū filio ex huāni ortus nati-
uitate iūtu tribuēs omnio
eū nō fuisse testatur. **Cue-**
sacilega opiniois smā ar-
rio copiosius prosequēte
cassata est. **Apte** eīet laudis
demonstrauit: filū dei an̄
tpe substitisse. **Probus** iu-
dex dixit. Gremiū eadē ar-
riū de p̄rietate p̄sone filij
subsistentis. cōtra sabellū
satis egisse: sed disputatiois
ordo ul' ratio possit poscit.
ut Fotini quoz assero p̄uo
debeat contra nitentū rehu-
tatiois obie submoueri: ne
dū nōs breuitati studentis.
res necessarias omittē videā-
mū. **Pro** eī p̄uā itulit sue fidei
questionē multis assenerādo
dotamētis filū dei ex ma-
ria v̄gīe initū accepisse et
ī deū clāssime actiois mei-
to professisse. **Athanasius**
dixit. **Pro** pigebit aut me
aut arriū. Fotini demētā
diuine scriptūe aūtoritatibz
argue' q' itatū prouipit ita-
nie ut p̄phetas atq̄ aposto-
las dictis. vesano furoris
sui aīmo repugnās: nescio
q' vilissima derogatiois ex-
empla. que deus p̄ me re-
deptiois salute volūtario
subijt affectu ī iniuriā tate
ptulit maiestatis. **Arrius**
dixit. Colleābilis iudeozū
xp̄o insultantū voces. aut
crucifixi latromis blasphemē
audiūtur: qm̄ nefanda h̄y
Fotini p̄fidia susinetur. **Dis-**

ei ferat p̄mū horēz p̄dicatū aut
 ex maria sup̄fisse inuēū eū q̄
 se de celo venisse. et an̄ sc̄la
 genitū protestatū: sicut idē
 de p̄re loquēs. et et̄ne nati-
 uitatis misterū pandens
 aut an̄ sc̄la f̄idant me. et
 an̄ omēs colles genuit. cū
 paret celos aderā illi: Sed
 et pat̄ loquit̄ ad eū dicens.
 Ex utero an̄ luiferū ge-
 nui te. **Quia** ei stelle ī signis
 tēporū sūt posite. natui-
 tatem filij sui deus pat̄ ante
 astrorū originē. id ē an̄ om̄
 t̄m̄ seriem extitisse testatur
Sine sp̄tualit̄ dictū itelli-
 gam̄ an̄ luiferū. id ē an̄
 angelorū creaturā. qm̄ de
 angelo d̄m̄ ē. luifer. q̄ ma-
 ne oriebatur. **Fortius** dixit
 Hoc sc̄dm̄ p̄destinacōis veri-
 tatem dictū accipit̄: aposto-
 lo rōtestante atq̄ dicente. **Quia**
 p̄destinatus ē filius dei ī v̄tu-
 te. **Quia** sic dictū ē an̄ omēs
 colles genuit me. ul̄ an̄ lu-
 aferū genuit te. cū t̄ij nouis-
 simis t̄p̄ibus fuerit natus.
 quō et apostolo electionem
 sanctorū an̄ exordiū factū
 asserit seculorū: q̄ nos m̄t̄
 elegit an̄ cōstitutōnē mūdi
 Et utiq̄ nō sūt n̄f̄i n̄ ī fine
 mūdi electi. **Dicit** ergo apl̄
 q̄ an̄ sc̄la nō subsistebant t̄ij
 ī p̄destinacōe el̄a esse dicit̄
 tur. eodē itelligenāe ḡn̄e.
 et de xp̄o qd̄ an̄ secula dictū
 est natus ī p̄destinacōe dic-
 tum accipitur. **Novus** et ē d̄

uē sc̄pturē id qd̄ p̄t̄o futurum
 ē. ac si iā factū sit enarrare
 Vn̄ et ap̄h̄a ait. **Quia** fecit que
 futura sūt id ē ī p̄destinacōe
 factū id ē re aut̄ necdū exis-
 tenaa. Ita et filij natiuitas
 an̄ sc̄la p̄destinata ī fine v̄o
 ex t̄p̄e veracit̄ orta. **Probius**
 index dixit. **Quia** q̄ an̄ mū-
 di p̄destinatur filij natiui-
 tas: ex dei p̄is utero p̄ces-
 sisse describitur. Tu uēo filiū
 ex maria inuēū accepisse tes-
 tatus. **Fortius** dixit. **Deo**
 nō ideo itelligendū ē xp̄m̄
 de deo p̄re esse natū: q̄ aut
 se de p̄re genitū aut p̄rez
 genuisse fatetur. **Hoc** enī
 deus p̄ de adoptatis uel
 adoptandis dicē cōsueuit:
 sicut p̄ ysaiam dicitur. **Filios**
 genui et exaltavi. **Et iterū**
Primogenitū meū isrl̄. **Et ioh̄es**
Omnis q̄ natus ē ex deo non
 peccat: et nō p̄t̄ peccare: quo-
 niam natiuitas dei seruit
 illi. **Quia** igit̄ q̄ hoīes fide-
 les de deo nati esse dicuntur.
 idarco eis huāne natiuita-
 tis aufertur origo: aut p̄q̄
 q̄ de hoībus nascerentur
 an̄ mūdi p̄ncipiū p̄ diuine
 natiuitatis cōmemoracō-
 nem extitisse credendi sūt.
Arrius dixit. **Cum** mai-
 festissime veritati callida
 disputacōis arte. **fortius** ob-
 nititur: euidentissima ē di-
 uine scripturē auctoritate
 frangendus. **Johānes** enī

apostolo illis in facie longe an
in spiritu sancto conspicuus: an prin-
cipium scilicet substantialem apud
patrem deum filium extitisse testatur
Et ac fortissimum alto imperio so-
pore demersum et letali quete
sepultum clausissime sine voce
promissio extat dicens In prin-
cipio erat verbum: et verbum
erat apud deum: et deus erat
verbum Hoc erat in principio apud
deum Ergo ei quod in principio erat
apud deum: non relinquatur.
ut nouissimo tempore origenis sine
principium ab homine super se
ne hoc verbum quod in principio erat
apud deum diuine voces transien-
tem existimet sonum: aut et
deus erat verbum Quod si
hoc verbum deus erat sibi ma-
nens: non sonus transiens erat
Fundate ei naturale virtus ostē-
ditur: quod fuisse vel esse substan-
tialiter predicatur Et quoniam nunc
quos sabellum in hoc aduortio
nobiscum astute conspicuas: in vobis
quod testimonij huius tela vibra-
bo: et in fortissimum omnia vni sa-
bellum primo Audiat ergo sabel-
lius deum apud deum in principio
extitisse: et desinat de ma-
ria origine in iudicium tribuere Ho-
miquis erat in principio apud de-
um Omnia per ipsum facta sunt:
et sine ipso factum est nichil In
hoc mundo erat: et mundus
per ipsum factus est Antequam crea-
tor creature sue opificium an non?
Probus iudex dixit Constat
opis sui fabricam antere-
dere creatorem Non ei potest
fuisse et desinat ab vinitate persone
Audiat fortissimum huius verbum

ulla ratione admitti: ut postea
ipse cepit quod facti auctor ex-
titit **Arrius** dixit Si ergo
omnia per filium facta sunt et mun-
dus per eum factus est: apparet an-
nimus vel an omnia que facta
sunt filium extitisse **Probus** iu-
dex dixit In hac proba-
tione manifestus poterit de-
monstrari **Arrius** dixit
Sed ne forte vniuersi apostoli pro-
batio insufficientis per fidem videa-
tur: alia si patris testimo-
nia filium dei an sola subsis-
tentem cōtestantia breui pro-
secutio subneget **Probus**
iudex dixit Licet ut reor
utilius et validius hoc tes-
timonium nil sit tamen diuisis
probationum testimonijs asser-
tōi tue cōmunes fidem: pau-
ca ut ait cōscripta breuitate
prosequere **Arrius** dixit Qui
in ihesu christo vox est in euangelio
dicentis Nemo ascendit
in celum nisi qui de celo descendit:
filius hominis qui est in celo Et ue-
rum Descendi de celo non
ut faciam voluntatem meam: sed
voluntatem eius qui misit me
patris Apparet ergo iam fuisse
quod de celo descendit. ut for-
tissimum erubescat et alium es-
se a patre dum non sine volunta-
tis arbitrio presumit aliquid
faciendum. sed mittentis se patris
in omnibus exequatur voluntatem:
ut sabellus et ei similes a-
contumescant Item Pater
inquit glorificauit me illa gloria

quā habui apud te pūsqm mundus esset. Ecce an mudi cōstitutionē honoris gloria pōitū penes prēz. sese fuisse testatur. **Audiat** go sabellus aliu apud alterū: audiat fortis gloria an mudi possēdisse pncipm. Itē apostolus i propria eū diuinitatis fōma fuisse oñdens priusq̄ natiue seruilis formā suscipet: aut **Et** ai i forma dei esset nō rapinā arbitratus ē esse se filiz deo: sed semetipm exmanit. ut formā sui accipies. **Iā** igitur deus eāt: q̄ ut homo esset. dei se formā exmanit. se docetur. **Item** iheremias deū fuisse priusq̄m hoīs formā dignaretur assumē: cui denatus apit dicens **Hic** ē deus nr̄ et nō deputabitur alt̄ ad eū? q̄ iueit omēz viam sc̄ie. et dedit eā iacob puero suo: et isrl̄ dilectō suo. **Post** h̄ec i terris visus ē: et ai hoībuz cōsatus ē. **Hec** tam fma tāq̄ robustissima de diuinis auctorib⁹ elicta p̄ bamenta qualibz fortibus si valet argumētacōe dissoluat. **Probus** iudex dixit. **Si** ad huc tā manifestis tāq̄ p̄spicuis documētis fortis obui⁹ ire desiderat: certū ē eū moribide cōtētiōis vias agi q̄ tante nō subiat⁹ veritati. **St**udio dilatandi certamēb nebulose fallitatis q̄stiones intendat et i supfluis reb⁹

necessariū tēpus assumat: vtilem suis prosecutiōibus finē imponat. **Arrius** vō atq̄ athanasius q̄ filiu dei an mudi ortu pncipia de prē geitū confitent. quod videlicet sabellus p̄t⁹ fortibusq̄ negabat: quō i vna eadēq̄ fma fidei disadiū faciunt secūz nō cōueiant. edicē nō morentur. **Athanasius** dixit. **Subsiste** an sc̄lm filiu veā. ceter arrius profitetur. **Ad** at de prē nato sit sono tm̄. mō vocis et simulata vborū cōfessione nō veritatis p̄rietate concedit. dū eū a p̄ine natiue s̄ba longiq̄ sepat: et cōdicio natiue nō dispēsacōis vōi patre subiectū affirmat. **Probus** iudex dixit. **Cl**assimū fidei vrē induat date? et quēadmodū credatis recenti prosecutiōe affignate: quo possit ad normā p̄posite cōfessionis disputacōnis quoz materia coaptari. **Athanasius** dixit. **Ne** nos graue orōe longissima: sensus fidem meam breui simone cōcludo. **Patre** et filiu et sp̄m sc̄m sc̄z deitate. p̄tate. magnitudie. natuā. vni esse cōfiteor. n̄ aliquid i hac trinitate nouū extraneū ve. ac si antea nō fuerit postea uō adiectū sit assero: sed ut dixi vni⁹ eā natiue vni⁹ substantie credo. **Arrius** dixit. **Ego** sicut

tres personas in sua proprietate manentes. ita tres substantias patris et filii et spiritus sancti confiteor. Alia est enim dei patris. alia filii alia spiritus sancti substantia. nec potest ullomodo ingenite substantiae. aut genita filii aut creata spiritus sancti conferre naturam. Unde nec potestate aequales. nec magnitudinem similes. nec naturam consortes a nobis fidei confessione creditur. **Probus** iudex dixit. Si hoc totum est in quo a vobis in vicem dissentie videmus id est quod unus divinitas. alius trinitatis unam dicat esse substantiam: id non disputacionis ratio poscat. ut asserentes veras. nec subtilitate argumentorum de industria dyalectice artis venientium. sed puris et simplicibus divine scripture documentis robustus filiaatis. **Arrius** dixit. Credo quod memorialibus prudentie tue sensibus athanasii persecutione nequaquam subtraxit oblivio. qua id elegancius peroravit. illum debet pravitatis errore notari. quod nova et insitata verborum commeta sectatur. adiciens apostolicis dogmatibus quod ab isdem constat traditum non fuisse. **Probus** iudex dixit. Ita meminimus. **Arrius** dixit. Ergo niceni decerta consilii ratione perdat. et agnosces athanasium vel huius auctores apostolicam fidem novorum adiectioe verborum hactenus corrupisse: et eos quod antiquis patrum inherere

doctrinis ambigere regna visent fuerit. serialibus religiosis edictis. **Probus** iudex dixit. Si patris negotium rationem postulat ut de aeterni niceni consilii recitetur: hoc quoque athanasius sua prosecutione designet. ut ex utriusque voluntatis assensu. siquid est illud quod offertur. extrinsecus recitetur. **Arrius** dixit. Cause congruit ut rerum gestarum rationis copia non negetur. **Probus** iudex dixit. Ergo ut desideratis prefati decerta fidei nicene legio ventiletur. Credo quod in unum deum patrem omnipotentem omnium visibilium et invisibilium factorem. et in unum dominum ihesum christum filium dei natum ex patre unigenitum. hoc est de substantia patris: deum ex deo. lumen ex lumine deum verum de deo vero. natum non factum unam substantiam cum patre quod genitum dicitur omomysion. per quem facta sunt omnia. quae in caelo et in terra: quod propter nostram salutem descendit. incarnatus est. homo factus est. passus est. et resurrexit tertia die. ascendit in caelos venturum iudicare vivos et mortuos. Et in spiritu sanctum. Quos autem quod dicitur erat quum non erat. et antequam nasceretur non erat. et quod de nullis extantibus. vel ex aliqua substantia. aut essentia dicitur esse converti.

bilem et mutabilem filium dei
deum: hoc anathematizatur ca-
tholica et apostolica ecclesia
Arrius dixit **P**rovidet or-
rorum optime probe istius
decreta concilii in sigillatione
apostolice fidei ausu teme-
rarie presumptionis fuisse consip-
ta **Quid** ei opus erat no-
uo hoc omousion vocabu-
lum antiquis dogmatum re-
gulis inseri: **Quid** apli
ul' eorum discipuli atq' omnes
per ordinem successores qui
ad illud usq' ad tempus in
confessione viventes omousio-
nem vocabulum ignorabat
impietatis sacrilegium in fidei
veritate seutos fuisse diamus
pro eo scilicet quod huius nominis
nomine privati sine ipsis as-
seratione predicacionis prece-
runt ad christum: **Si** ei a nobis
ut ista peccatus mearum nova
introducebatur contra apostolorum
statuta doctrina: id utiq' con-
ueniens erat noue a nobis
ignote doctrine antiquis aposto-
licis obuiare doctrinis: et no-
uitati vetustate prescribere non
vetustate nouitate perverte
Ut quid in hoc nomine sequi
dum imponit: **Ut** quid me
huius rei nouitate violen-
tius trahit: **Ut** quid hoc
apostolice fidei sup' adicitur
verbum: tunc nec prophete quod
nec apostoli usquam faciunt me-
tionem: **Quod** illud quod no-
men est sine quo fides inte-
gra esse non possit: sine quo

218
christiani christiane religionis abdi-
catur honore: **Omni** enim de duo-
bus in hac causa sequi ueritas est:
si uera est omousii assertio fal-
sa est apostolorum predicatio. quod sine hoc
nominis longo tempore floruit **Si** uera
apostolica fides huius nominis express
vera est: hec sine dubio falsa
est quod antiqua fidei nominis nouita-
tem adneat **Reuolue** aucta
nouum et ueteris testamenti vo-
luntaria: utrum alicubi omousio-
nem sacris inditiis paginis po-
tens inuenire **Probus** iudeus
dixit **Quid** hys refertur
Athanasius dixit **frons** tantum
offenderis nouitate: an etiam
ipsius rei uirtute que hoc est
sortita vocabulum refugis **Ar-
rius** dixit **Quid** dicas:
non satis intelligo **Athanasius**
dixit **Quoniam** res antiqua
nouum nomen accepit non vo-
cabulo nouo. noue rei uir-
tus accessit: hoc utiq' repro-
batur res que antiqua est simul
a te cum nominis nouitate dampne-
tur **Arrius** dixit **Res** lo-
queris tortuosas: et omni stulti-
cie miraculo dignas **Si** enim
omousion nouum nomen est:
non dubium quod et res noua sit
quod significare uideat **Athanasius**
dixit **Ergo** pro rem nomen est
contempnas: **Arrius** dixit
Ita plane **Athanasius** dixit
Agitur cum demonstrauero rei
antique et ab apostolis tra-
dite nomen nouum attributum
fuisse uictum te tandem fate-
beris: an etiam sic rem antiq'

fil' ai' no'w nouitate co'dep'nas
Probus iudex dixit Et que ra
tio cause flagitabat: ut res an
tiqua nouu' acciperet nome'. Cui
quod ei' priusq' h' no'w vocabu
lu' sortiretur: sine no'is p'petate
manebat: Hoc nulla' n' ra
tionis. cosequena' h're videtur
Arrius dixit Optime dias
Athanasius dixit Ecclesiastica
semp' mou' e' disciplinae si qn
h'eticoru' noua doctrina exur
git. co'tra isolentes q'stionum
nouitates. rebz imutabiliter
p'manentibz no'm' vocabula i
mutat. et significatiu' reru' na
turas exprime' que t'j ex'na'u
causaru' ueritatibz co'gruant:
et que magis eade' antiq'ta fu
isse demostrent. no' ortus i
nuent nouitate' Et ut ad' duo
planis fiat: vter exemplo i' p
so xpi'ane religionis p'dicatiois
i'itio. Om' q' credebat d'no
mo' ihu' x'o. no' xpi'ani sed dis
cipuli t'm'no' no'iabantur. Et
q' mlti dogmatu' nouoru' ex
titerat. doctrine obuiantes apli
ce. om'es sectatores suos disa
pulos no'iabant: nec ulla no
m'is discreto iter uerob' fal
sibz q' discipulos. siue q' xpi' si
ue q' dosithe'i. siue q' theode
siue uide cuiusda' siue eam
iohannis sectatores q' se q'si
xpo' crede' fatebantur: nolue
runt ut vno discipuloru' no'ie
conserentur. Cui' apli co'ue
nentes anthiochia' sicut eoru'
luc'a narrante i'ndicant ac
ta om'es discipulos nouo no

erat

me. id e' xpi'anos appellat
discernentes eos a com'muni fal
soru' discipuloru' uocabulo:
ut et diuini p'ysia' uocabu
li sermo i'pleretur q' aut' Der
uicatu' uer' n' uocabitur no'
nouu' Hanc go ab aplis tra
ditam i' nouis utendo no'ibz
forin' eccl'ia retines. co'tra di
uisos h'eticos pro ut sane fi
dei ratio postulabat diuisas
edidit nouu' nouitates. De
niq' p'ri' nouu' i'inasabilita
tis nome' eccl'ia i'posuit. De
niq' Cui' ei' sabelliana h'esis
genitu' ex u'g'ie' patre' uoluit
set asserere: n'genitu' co'tra h'ar
co'fite'ndo eccl'ia tradidit p'ez
Et vtz i' diu'is sc'pturis i'ge't
tum nu'q' legim'q' patrem.
P'et go sabellus audacia' sua'
m h'ius calu'pnie uerte' q'stio'z:
et simili ut tu' p'ponis genere
vbi quo' dicitur. Cur diu'is sc'p
turis siue ullo p'spectu' p'udo
ris uolencia' faatis. Profiten
do i'inasabilem p'ez q' quod
sc'ptu' o'nde' no' uale't. Ita q'
eu' no' solu' genitu'. sed et passu'
impio dogmate' idem sabel
lus profitetur: epi' n'ri' du
du' firmiu' co'uenientes i' om'i
iter ceteras fidei quas pro
mulgauerunt q'stiones ul' sc'o
nes dixerunt. p'ez i'passibi
lem esse: quod religiose sc'q'
statuisse probam'q'. Sed hoc
itidem ille prodamat. Quo
usq' u're licencie audaciam
protenditis profitendo ad
sc'ptu' no' legis. i'passi

219
bilem patris: quod nec prophete tra-
diderunt. nec singuli autentici
tradunt auctoritas. sed vna est
temeritate. **S**uptu. Rursus per-
sequuntur idem episcopi qui hinc con-
nenerunt: et hanc religiose con-
fessionis fidem de filio statuerunt.
deum inquit de deo. lumen de
lumine. Jam hic fortino quod ex
humane generationis natura iunctum
tribuit filio: quanta calumpni-
andi occasio pateat. ipse tu quod
metire. Cur enim non filius primo-
nariarum causas intendat. Cur
non sibi vociferatione ipse quod
flammat dicens. quid dicitis.
quid statuitis. quid sequenda
vobis. ex iudicio posteris tradi-
tis. confitendo filium deum ex deo.
lumen ex lumine. **O**ndite michi
vtrum in eadem fidei forma. id est
in autentico symbolo. que apostoli
tradiderunt: hoc scriptum legeri-
tis. **S**ed contentus sum cum ibi scriptum
non fuerit. saltem michi de prophetis
legatur. de apostolorum libris ostendatur.
Quis hanc vocem tole-
ret nouitates. Quis suis
admittit sensibus parciatur.
ad nec prophete. nec apostoli
tradiderent. Item simile
patris filium multo et creberri-
mis consiliorum vrorum deestis
statuistis. **E**urgat nunc euno-
mius. quod dissimile confitetur.
et dicat. vbi hoc legistis.
vbi scriptum reperistis. vtrum ne-
patris an filius hanc de se usus
sit voce. Ergo tu arri qui me
hodie tali constringis articulo.
ut omniyson proprie scriptum

omniad. aut fateri contra isole-
tes et fortunas hereticas intelligere
ne prauitates. que dam confessionis
non temere presumpta sed ex
consequenti ratione collecta fidei
auctoritatibus fuisse inserta.
ita ut tot nouorum verborum
religioso intellectu steterint
absolutiones. quot fuerint quasi-
te vel submistrare perfidie oc-
casiones: aut si id fatei nolue-
ris. tuus tecum obitio agatur.
Onde michi non ex correcturis.
non ex vici similibus. non ex
ratione vana non ad intelligere
dum prouocatis non ad id per-
fitendum pietate fidei. **F**uam
tate suadente. sed pura et
nuda verborum proprietate. hoc
scriptum omniad. ingenuum a pas-
sibilem patrem. filium vero de-
um ex deo. lumen ex lumine
aut patri similem esse. nolo
in duas hoc fidei ratio pos-
at. hoc pietas docet. ad hanc
nois. me professionem scriptura-
rum consequentia me prouocant.
Nolo inquam michi talia obtendas.
quod et me filia de omniyson per-
batione respicis preferentem.
Sed forte fero in manibus di-
uinorum voluminum codices
et eodem sono. huiusdemque silla-
bis predictorum vocabulorum
nomina induta lege. aut omniad
scriptum filium patris similem. aut fa-
tere dissimilem. quo hinc
eripias. quorsum euadas.
non est tuus te implicatum pro-
ficiois nexibus enodandi farul

tas nulla supeditat. Aut cō-
cedere in ex cōsequētibz pbae
omouison. id ē omis substā-
cie fidem: aut si cōcedere volue-
ris. negāda sūt t' omnia q' ipse
fateis: qā ea nude posita tue-
nie vtz nūsq' poteris. **Probu**
iudex dicit. Si ecclesiasticis cō-
suetudinibz mos ē. ut aliq' vbo-
rū vocabula ab cōherēdis
hēticorū s' motibz i' fidei auc-
toritate nuda ponātur. que tñ
ratioe ex cōsequētia rerū ex-
istētiā veltiant: dū eorum
vēitas ex quo origine sumit
diuīs cōtineat. vris iueitur.
quōd dicitur. **Concedis ut**
omouison sicut athanasius
dicit. de diuīs scripturis p' cō-
uenientes professionis q'litates
probat an non. **Athanasius**
dicit. **Iste** nescio q' sillogisti-
ce artis versua obiectioe
meā conatur. **Aludē** Ego ēi
hoc in offendi desideo: vtrū
omouison dūte sit lūonis
autoitate cōscriptū. Et ideo a
ppue positū legat: aut ab eius
confessioe recedat. **Probus**
iudex dicit. **Et** vides q' ad
modū tuā itreferat q'stionē
et idem te q'bus vteis cōstrū-
gat articulis professionis tue
maifestius ut ipse exigit do-
cūmētū. ut ei de canonicis
nude positū lris o'ndas in-
nasabilem. aut ipassibilem
p'ez. aut deū ex deo. aut lu-
men ex lūe. aut p'ū filiū
similem esse. **Et** ue o'ā si p-
pue posita demonstrāe m-

Arius

me valueris: negandi t' ma-
tas iminet. **Cui** discrimini
illa ut in videtur sola ratio
potuit subuenire: ut cōceda-
tis vobis ea q' i' cōalys vris
nude sūt posita de scriptura-
rū fontibz emanasse. **E**
flam hoc cōtractiois vnao
deputabitur ut documētū
nudi s'mois exigas: aus si
dei sensū i' scripturis copio-
sius nouels redūdāe. **Pen-**
sū igit querendi vocabuli
huius natūā traxit originē:
et tū sensū iueiens nomē
te p'it iueisse nō dubites.
Athanasius dicit. **Cū** tūc
tū eorū rōnibus agas nulla
tens p' ab hac itenāoe re-
uocari. **Probi** ēi certissime
q' si ad hoc descensū fuerit ut
ex cōsequētia scripturarū vna
esse p'is et filij s'ba doceat
faillime se posse supari sci-
at: et ideo diffidēne ac ti-
moris piculo atq' iudi ser-
monis flagitat documētū
sed sius ē iterū p'fessioibz
cōstruendū. **Exigis** a me
ut vna p'is et filij substāciā
id ē ut omouison scriptū of-
tendā: tu aut tres vsyas id
ē tres substācias cōfiteis.
Ostende igit in vbi legisti
tres vsyas. **Si** ego ēi vnam
hoc ē omouison. ideo nega-
re debeo. qā hoc vbi sit scri-
ptū nō iueio. tu quēadmo-
dū audes tres vsyas p'fitei-
tū hoc scriptū nūsq' poteris
demonstrare. **Probus** iudex

Dixit **Si** existat aliquid scd
 diuis auctorib' doamētū et
 spālū positū qd approbatur
 patris et filij et spūs scti tres vsq
 ab tres q' ut fateis naturas p
 feratur: q' possit athanasius
 a cōfessioe vniū substantiæ qd
 ē omouison dedicare Cū ei
 truision ppie i scripturis positū
 oñdeis appaebit athanasii
 temeritate p̄tinacissie obstina
 acōis i omouison cōfessione
 hactenus p̄durasse: qd ppue
 positū nequieit demonstrare
 Si ued n' tu ip̄e tres vsq de
 mōstrae ualueris: p̄ū m' p̄ari
 cōdiciois necessitate obstric
 tus eō uideberis **Athanasius**
 dixit Doceat tres vsq pro
 pue positas: et facio vniū
 qd omouison subsiste' res
 sione **Arrius** dixit Si
 tres sūt p̄ et filius et sp̄s
 scti n̄ario sūt tres sbe:
 i qua vnaq'q' p̄sona sepati
 et distinctis ppue subsistere
 cognoscatur **Athanasius** dixit
 Hic nulla p̄nt argumētū
 h' ueritas ex cōsequēti rōe col
 ligitur: testimoiorū ppuctas
 flagitatur lege specialit' tri
 sion positio: et noli cōuēdo
 die Si tres sūt p̄ et filius et
 sp̄s sanctus necessario tres sūt
 et substantiæ: qd et ego simi
 li cōiecturā possū ueraciq' opi
 nari Si vniū sūt p̄ et filius
 qz ip̄e ait ego et p̄ vniū su
 mus: quō nō ē vna substā
 tia? Sed hac disputacionis

uā ingredi p̄itus uoluisti: dū
 a me spālū positū omouiso
 demōstrandū exigit testimo
 niū **Si** nulli go et turōe tres
 vsq spālū et ppie positas le
 ge **Si** ei cōeo omouiso negat
 debes qz hoc scriptū nō oñdo:
 necessario trisyon tūc fatei de
 beo si ppie positū te demōstrū
 te cognouero **Arrius** dixit
 Subsistat ppie p̄ū an nō. **Atha
 nasius** dixit Nū tres vsq
 ab ppue positas leyis: nullū
 tuū iterrigacionib' dabo res
 ponsū **Arrius** ei nō uideat
 quo tua tendat obiectio: **Wis**
 ei argumēto callide itroga
 cōib' diuisas approbaē patris
 et filij substantias: sed h' argu
 mētis opus nō ē ubi ma
 festiore ppuctatis testimoio
 triū substantiarū exigit docu
 mētū **Ued** si a ppuctate testi
 moiorū ad uerū cōsequēcia
 transiē desideās: hoc ip̄m
 publice cōsaēcie inotestat nō
 te potuisse tres vsq ppue
 positas demōstrae **Et** cum
 nos utriq' hoc articulo soluei
 mus: obiectioib' ul' itroga
 cōib' q' tuis satis faciā n̄cē
 ē **Probo** index dixit **Arri**
 tū v̄e disputacionis itencio
 monstrat: ut tu omouison
 nē iste truisyon ppie et spe
 cialit' positū ualeas oñde'
De pueili cōcertacione i rebz
 supfluis diuicis i moremū
 ab hac p̄uā actione docu
 mēti tandē utriq' desinite:

nō fuerit arrij replicacionibus
terminata: tūc nra poteit firma
ri sentētia **Arrius** dicit Ut
quid h' frauduū tendiade p
ponūtur: Ut quid i pōcino
nefande asseraōis iudicis
sentētia pōptatur: **Agamus**
pmo que nob' agendū nūtas
demonstrande veritatis ipōit
Inalictur huano auditu
fidei nre professio **Papian**
iudicia quibus modis quibus
q' rōnibus quibus deniq' do
cūmētis nra fiduciat assere
no: et tūc demū pūmulganōne
sentētie que ex nro vtz neq'q'
pendet arbitrio de iudice pos
tulabim' **Probus** iudex
dixit Prefaciois mee nuper
i hoc actiois pūcipio hūc et
sponsiois v're dudū pteitis ges
tis iserte meimisse oportet:
quibus id poratū est et omni
sū supfluis ad arcē negotij
debe' descendū: qd' debetis
tandē aliquā factitate **Ar
rius** dicit Doccat p'rez et
filū et spm' san' vni' esse sub
stantie vni' p'tatis vni' dig
nitatis vni' gl'e vni' ma
iestatis vni' v'tutis atq' hono
ris: qd' satis iprouida et nris
iānta professioē solet popu
lus actitae **Athanasius** dicit
Profiteis filū v'e de p're natū
an nō: **Arrius** dicit Pro
fiteis ip'e p'rez alicui' deūna
tiois ul' diuisionis v'iao sub
iacere posse an nō: **Atha
nasius** dicit Valde profi
teor **Arrius** dicit Et ego

221
quoz profiteor filū ex p're na
tū esse **Athanasius** dicit **Id**
esse arbitrais natū ex p're: qd'
esse iā natū de p're: **Arrius**
dicit Sufficit t' qd' ex patre
dixerū natū: qd' etiā facillie
sēptū ostendo **Arrius** callidis
v'teris argumētis: Ceterū de
p're natū nūsqm' m' iterim
ad p'n's sēptū occurrē potuit
Ex p're v'ed' sēptū esse recolo:
iohāne ap'lo dicēte Qui di
ligit p'rez: diligit eū q' natus
est ex patre eo **Athanasius**
dicit Ergo nichil m'esse pu
tab' v'trū ex ip'o an de ip'o
natus dicitur **Arrius**
dicit Si n' demonstrare vo
lueis p'pe positū filū de p're
natū tūc quid inde debeam
sentire existimabo: V'trū q'
i plūibus exemplarib' va
ne positū esse nō nescio: ut
isdem locis quibus ex quibus
ip'o legitur i alijs codicibus
de ip'o legatur: sed v'trū hoc
i'p'olancū fraude an v'ni'is
rei significacōe idē ut hoc sit
ex t' ex ip'o quod ē etiā de ip'o
factū sit nō satis h'o nre fidei
aliqu' p't auferre p'iudiciū
Athanasius dicit In hac tua
p'leacuōe diligēciā modū ter
ta exposita ratione aduerti
S; qd' tātū nre dicitis et nō
v'troz q' signaculis fidei nō
posse p'iudiciū i hys verbis
afferri satis mirato sū: et
arbitroz q' fidem tuā minime
festinans ista posueis: spe
rans me ex inde leuiter sine

aliquo donimēto posse trāfire.
In euāgelio quoz de patre filius
dicit **Ipſus** ē deus. Et ut se de
patre natū esse ostēdet: ait **Quod**
natū ē de carne caro ē. Et quod na
tū ē de spū: spūs ē. Et ego de
deo patre exiui. **Ecce** filiū de pa
tre natū: ipſo filio. **Dixit** ostē
di. **Arrius** dixit. Datus tal
litus et suspiciōsus poteris dis
putationibus quo dicitis quod
ad fidei mee minūcioez hoc
dixerim. Sed ut de sensib' tu'
omnib' suspiciōis abiguitas
auferatur: ut superius falsū
sū utrozūz fidei: siue ex ipſo
siue de ipſo natū dicitur: nō
pōt i aliquo pferre ad iudiciū.
Athanasius dixit. Generans
pater ex se ipſo filiū: hoc genu
it quod ē ipse: an aliud aliqd?
Arrius dixit. Hoc utiq' quod
ipse ē genuit: quod deus genu
it deum: lux lux genuit:
pater pater genuit: omnis o
nipotentem genuit. **Atha
nasius** dixit. Ergo nō extri
secus: nec ex nichilo: neque
aliqua pcedente: aut subse
quente materia: sed ex se ipſo
genuit: et nō aliud: ipm quod
ipſe est genuit. **Arrius** dixit.
Alius aliu genuit. **Atha
nasius** dixit. Et nos cōfitem'
quod aliud aliu genuit. Sed si de
se ipſo: id ē de eo quod ipſe genuit
quod alterius substantie ul' diuisi
genēis filius esse nō potest:
ac si vnus atq' eiusdem cum
patre sube erit. **Arrius** dixit.
Si noscēs i quātos phidie er

rores vnus substantie professio
vergat: nūq'm profecto inter
patrem et filiū h' nois factis
mēcionē: nec disputacionē
tuā quibusdā interrogacionū
gradibus inasam tali cōclu
siones articulo: ut ad hūc eā
i proprie professiois deduc
eres. **Finē Athanasius** dixit.
Quod sit impiū: atq' sacrilegū
diuersas patris et filij substan
cias profiteri: ut quod pū
sit ac religiosum: vnus eoz
substantie credere: scias me ar
ri ignorare nō posse: et hoc
nō hūana opinione collectū
nec cōiecturis atq' argumētis
iuentū: sed celestis doctrine
magisterio traditū demonstra
bo. **Probus** iudex dixit.
Pater in v' qualitatemq' ser
monis assigna: et tūc demū
potest demonstrari: utri pater
filioq' cōueniat. **Athanasius**
dixit. Substantia quidē duo:
bus appellacionū genēibus
distinguitur: et ē quidē vnus
vnius genēis qualitas: hec
quedā exētis nature essētia
inducit. Aliud vero ē substan
tie genē: quod ille quod habet:
ab hys que habz derivatur.
Quod ut planis fiat quod di
co: manifestiori vtor exposicio
ne. Verbi gratia. Homo ge
nēis sui ac nature substantia
ē. Rursus siquid illud ē quod
extrinsecus id est i materia
auri ul' argenti aliarūq' spe
cerum possidet: substantia eoz

12

222
Dicitur Et ai eiusdē vocabuli
vna videatur appellatio: duos
tamē res significatē videt. Sed
nos de illo substantiæ gr̄ie dispu-
tamus: quo vnaqueque naturali-
ab id qd̄ est ul̄ subsistit s̄ba nū-
cipatur: et quid qd̄ ex se se id
ē de se ip̄a genuit. nō aliud
esse p̄t. q̄ id qd̄ ip̄a est. Deniq̄
homo p̄t generas filiu suu ge-
neris. id est sue s̄be hoīez ge-
nerat: qz hō hoīez geneat. Et
recte vniq̄ substantiæ esse dicitur:
qz vniq̄ substantiarū na-
tūitas diuinitatē nō recipit.
Diuinitas at̄ ē s̄be ut exempli
gracia dixerit. si hō p̄eudem
gignat. ul̄ si a quolibz generis.
alteris a se generis p̄eudē ge-
nerat. id ē si bos generet as-
inū. ul̄ si ovis gignat caprā.
Sue quī i diuinitate generis
p̄git. monstruosa gñatio erit:
sue natūe p̄prietatē mūno ser-
uans. Rur̄sus i elementorū q̄-
litatibus. que sit substantiarū
diuinitas. ul̄ p̄prietas: ope-
p̄au ē adūtere. Verbi gr̄a.
Dniq̄ aut̄ ignis ul̄ ^{lūo} t̄ris na-
tura. id ex se qd̄ ip̄a ē m̄st̄ra-
re videtur. ut lūe fulgore.
ignis icendū: et i hoc offi-
cū sui gene subsistens substā-
tiæ sue itēmeratā videtur.
seruac natūā. Dimatē lūe
ex se te nebras gignat: mu-
tatiōi obnoxia erit. alteris
a se generis materiē tribuēs:
qz i hoc i mutabilitatis sue
illibatam poterit seruac sub-
stantiā. si id qd̄ ip̄a ē m̄st̄ret

esse. Ceterū sicut dixi. id qd̄ ex
se tribuit. aliud est qm̄ ipsa q̄
tribuit: tūc alteris substantiæ
dici poterit: qd̄ oīno naturalū
oīm̄ qualitas ul̄ ordo ul̄ ratio
nō admittit. Age m̄c si iam
videtur a terrenis ac visibi-
libz i superiora mētū oculū
erigam̄: et ex hīs que sc̄a
sūt. i sc̄e virtutis substantiam
cognoscam̄: aplice auctōita-
tis edocti magisterio quo aut̄
iuisibilem diuinitatis v̄tutem
ex hīs que facta sūt. debē in-
telligi. **¶** Dicit go arrius
filū ex p̄e natū esse: et deū
deū genuisse. Lucē lucē. In q̄
professioē vni eū e duobz
procul dubio retinēdū. Aut
ei ex se ip̄o generas. id qd̄ ē
ipse genuit: et ob hoc filius
ai p̄e vniq̄ substantiæ eū. Aut
si alteris a se generas deū ge-
nuit. vera natūitas dicit nō
poterit: que p̄prietatē substā-
tiæ generantis seruac nō po-
terit. ul̄ potius. Et eo dispu-
tatiōis ratio deducit. ut aut̄
oīno natus nō sit. aut̄ dege-
neratus sit: qd̄ vtrūq̄ fateri
absurdū et ip̄ū esse videbi-
tur. **Probus** iudex dicit.
Si quid sibi contra her̄ ar-
rius cōpetē nouit: edicē nō
moretur. **Arrius** dicit
Dimplias atz i mutabilis na-
tiūe. deū esse reoz athanasū
ignozac. **¶** Si ut idē asse-
ruit de sua substantiā gene-
ruit: mutabilis procul dubio
erit. Fecisse est enī ex se se

quod ipse est generans aut patris se
per diuinationem generationem perdidisse:
aut diuisionem uiam per se potuit
se Ego. n. dei patris substantiam nec
ex se aliquid edidisse nec in partem
qualitates deiuata fuisse. nec
accessionem aut detractionem. ul'
aliquid huiusmodi quod sit passioni
obnoxium sensisse ul' sentire
potuisse confiteor. **Athanasius**
dixit Sed nec nos hys passio-
num diuisionibus diuinam aeternam
subiacentem naturam: sed in hys ipas-
sibilem partem impassibilem ex se
ipso. id est de deo quod ipse est filium
genuisse fideliter confitemur. **Et**
nos diuisionum ul' deiuationum
ac partem auctarum rerum pas-
sionis genera. quoniam in manu sollicitudinis
timore actus obire uolunt
a professionis ueritate de-
flectimur: ut negemus deum
ex se ipso ob hoc generare non po-
tuisse ne uideatur hys pas-
sionibus subiacere. **Quid** igitur
religiosus. quid de sanctis
ac diuinitati congruentis: ob-
secro uos o audientes mediam
equalitate pietate. **Et** igitur me-
tis oculos et terrificam futuram
examis diem metuentes. quid
magis catholice atque apostoli-
ce congruat ueritati religiosa
mentis intentione perspicere: u-
trum fateri omnipotentem deum ipas-
sibilem ex se ipso filium genera-
se. an illud potius optari ne
passionibus uiam subiaceret. ex se id
est ex substantia sua. filium genera-
re non potuisse. **Ego** enim id as-
seruo. id est clarissima uocis pro-

fessione assenero: quod sicut deus
impassibilis ita et omnipotens est. **Credo**
id potuisse de sua substantia ge-
nerare. nec tamen aliam passio-
nis uiam subitum fuisse: quoniam
diuino. deiuatio. contractio.
accessio. fluxus. ul' si quod huiusmodi
potest esse genera passionum. corpo-
reus et contrectabilis. atque
ex diuinitate compositus conue-
niunt rebus. **Deus** uero qui
nullis corporis signatum ar-
cibus describitur. signis. nec ali-
quibus distinguitur membrorum
inuenientis: uiam subiacere
non potest passionibus. **Et** uero in eo ge-
nerationem profiteor: quoniam ge-
niunt. **Et** uero impassibilem ni-
hilominus confiteor. quoniam passi-
bilis nunquam fuit. **Arius**
dixit. **Quoniam** igitur quod uideo
omnipotentia denegari non potest:
idcirco ea cum ipse non posse
fatendum est. que omnino incor-
rupta eius diuinitatis substa-
ntia non recipit. **Ubi** ualde
thoneum et satis impietate
plenum uidebitur: ut per unius
professionem substantiam. nec pa-
trem proprie subsistat. nec filium
in proprietate sua existat. ac-
damus. **Illud** enim perfidie eius
pergit intentio: ut per mixtionem
et ibi unius rei coagulationem
ex diuinitate collectis atque confusis
patris et filii personis. in sua ut
dixi impietatis singularitate
nunc subsistere ualeat. **Illud**
etiam nobis horrendum et pro-
cul a fidelium mentibus remo-
uendum in hac tue professione

incolabile
substantia genera
potuisse
nec tamen
aliam passio-
nis uiam
subitum
fuisse
quoniam
diuino
deiuatio
contractio
accessio
fluxus
ul' si quod
huiusmodi
potest
esse
genera
passionum
corporeus
et contrectabilis
atque
ex diuinitate
compositus
conueniunt
rebus
Deus uero
qui nullis
corporis
signatum
ar-
cibus
describitur
signis
nec ali-
quibus
distinguitur
membrorum
inuenientis
uiam
subiacere
non potest
passionibus
Et uero
in eo
generationem
profiteor
quoniam
geniunt
Et uero
impassibilem
nilominus
confiteor
quoniam
passibilis
nunquam
fuit
Arius
dixit
Quoniam
igitur
quod uideo
omnipotentia
denegari
non potest
idcirco
ea cum
ipse non
posse
fatendum
est
que
omnino
incorrupta
eius
diuinitatis
substantia
non recipit
Ubi ualde
thoneum
et satis
impietate
plenum
uidebitur
ut per
unius
professionem
substantiam
nec
patrem
proprie
subsistat
nec
filium
in
proprietate
sua
existat
ac-
damus
Illud enim
perfidie
eius
pergit
intentio
ut per
mixtionem
et ibi
unius
rei
coagulationem
ex diuinitate
collectis
atque
confusis
patris
et filii
personis
in sua
ut
dixi
impietatis
singularitate
nunc
subsistere
ualeat
Illud
etiam
nobis
horrendum
et pro-
cul a
fidelium
mentibus
remo-
uendum
in hac
tue
professione

mime

pfidia cōtinet: inuolabile p̄ez
 de sua substātia generādo cor-
 ruptiois ac diuisionis vicū de-
 clinae nūc potuisse **Athana-**
nasius dixit Deitate diuine
 gnacionis velut nodis insolubi-
 libus araus obligato p̄nesao
 q̄ infande itenaciois molimā
 quib9 diuinā certū ē carē na-
 turā euadendi suffugū q̄ri-
 tans corruptionē icorrupto-
 passionē ipassibili? ipotēāā
 obicis oipotēti Et h̄ crebro ac
 sepius repetens nulla te di-
 uine maiestatis reuerētia a-
 tā nefandis obiectioibus ar-
 cere q̄ntū video p̄t: sed sn̄
 vlllo pudoris itutu tūuria
 venerande filij natiuitatis
 obuis p̄perae contendis **D**
 te effrenaa9 euagantē et
 velud vndosi equos gur-
 gite naturali quadā licētia
 fluitātem diuine auctoritatis
 testimonia cohercebut: et itra
 certos diuine professionis limites
 coartati legalū cōtationū
 metas egredi nō timebut **I**n-
 cultatur igitur huānis sensi-
 bus sacro illo professionis sue
 oraculo diuinā maiestas: quo
 se filiū de occultis substācie
 sue archanis ineffabili genu-
 isse testatur et dicit **E**x utro
 an̄ luciferū genuit te **U**nū ē
 q̄. i hac diuine professionis cō-
 testatioē retinendū **A**ut et
 de sua ineffabili substātia fi-
 liū icorruptibile genuit:
 aut ne corrupēretur oīno
 nō genuit **S**ed ego hac ite

gre fidei p̄te eligo q̄ mereli-
 giosius cōtestanti de se deo sua-
 det famulandū? nec me vlla
 huāne passiois obstacula ex
 ifidelitatis sac̄legio descēdētia
 nullaten9 poterūt reuocāe.
 ut merito nō credā deū gnā-
 re potuisse ne huāne cōsue-
 tudis moē corruptioi subia-
 cere potuerit: cū h̄o n̄ satis
 esse nō dubitem profitendū
 de dei substātia natū esse qd̄
 constat de p̄is vter9 proces-
 sisse **Arrius** dixit **Q**uātū
 tue prosecutionis itenacio nō
 strat cōpositū nobis et cor-
 ruptioi obnoxū vis itrodu-
 re deū: q̄ etiā i eo corpalem
 vteri appellacionē atape nō
 metuis **R**ecesse qd̄ eū ut a-
 mēbus cōpositus sit si vte-
 rū habz: aut corruptioni
 ut dixi obnoxius si de sba
 sua generauit **Athanasia**
 dixit **P**erte id me sensisse ai-
 gues: si ego deū vterū h̄re
 p̄ria temēitatis p̄supacione
 sine vlllo diuine legis testimo-
 nio affirmassem **A**t cū ip̄e
 deus ad refellendū credam
 nolēnā itanā hoc de se
 ip̄e promūciāe dignatus ē
 quo euidentia p̄ vteri nū-
 cupacionē nō extrinsecus nō
 aliūde sed de seipō id ē de
 sua substātia filiū gnāsse
 doceret: an̄ n̄ viciose au-
 delitatis notas ifigis: cū h̄o
 potius deo dicē possis **D**i ha-
 bes vterū: cōpositus eris
Si de seipō genuisti? corrup

noni obnoxius eis. **N**am ita in
deco uteris sine aliq. membrorum
compositioe accipitur sicut oculi
et aures et manus et pedes in
illis distinctionibus iniametibus vel
se referuntur. **S**icut ergo oculus
quod omnia videt: aures quod omnia
audiunt: manus quod cuncta ope-
ratur: pes quod ubique est: ita
uterus quod de se ipso ineffabiliter
genuit: atque debet fieri te-
poris infideliter opinari quod de se
ipso genuit: corrupti utique non
potuit: que et omnipotens et in-
corruptibilem gnare potuit.
ne hac ipsa generatione corrupti
potuerit: fideliter conuenit pro-
fiteri. **N**am si mirabiliter ex origine
contra rerum naturam incorrup-
tibilitate creditur natus: quanto
magis ex matre credendus est
incorruptibiliter genitus. **I**n
substantiali natura virginis que ex
ipsa utique corruptibilis nature
condicioe: passioe et corrup-
tioni potuit subiacere ite-
rata pudoris integritate et in-
fractis vaginalibus claustris.
mirabilis incorruptionis integ-
ritate filium genuit: an non
magis ut dixi incorruptibi-
lem deum: genitum ex se incorrup-
tibiliter filio corrupti non potuit
iste credamus: et nouum atque
infunde opinionis monstruose.
dampnabili metu fateri virgi-
nem partu non posse corrupti
et formidare deum: ne cor-
ruptionis uicio subiacent de
sua substantia gnare potuisset.
Nolente igitur deo corruptibi-

lis nature uirgo: in illo corrup-
tionis uicio genuit: et ipse qui
incorruptibiliter auctis naturis incor-
ruptibilior permanet: hoc se-
bi profectus non potuit: ut de sua
substantia filium incorruptibiliter
gnare potuerit. **E**rgo quod de
um de se ipso generasse: et di-
uinarum scripturarum testatur
eloquia: et in sua idcirco
superiore persecutione fassus est:
iudicia uirorum optime. **P**ro-
be: quis magis cum diuino con-
ueniat scripturis: utrum ne ego
quod ob hoc omnis substantie filium
cum patre esse profiteor quod uide-
licet ex ipso: et non aliunde di-
nosatur natus: et ob hoc uir-
sum incorruptibiliter genuisse
profitor: quia excellentissima
diuine maiestatis substantia per sui
ineffabilem potentiam: corruptioni
subiacere non potest: an iste qui in tan-
to accipitis intelligentie discer-
minis positus est: ut quam fidei sue
perfidiam nesciat referre: nolens
eum confiteri deum: de sua substantia
incorruptibiliter genuisse: in
eam confessionis necessitate at-
trahitur: ut neget omnimodis
genuisse: sed hoc ipsum negare
obuiantibus uindictis: et clara
uoluntarioe exclamantibus
sue prophetis: siue prophetis uo-
cabus: nunquam sine dubio po-
teat. **P**robis iudex dixit.
Cumquid in hac persecutione
uirarum assertionem cognoscere
potui: ultima examinis nostri
sententia retinebit. **F**uit uero

vobis adhuc de diuinitate
 scripturis fidei v're congruētia
 superesse putatis pferre digna
 mī: quo facillime queamus
 pressu disputatiois quid ve
 rō tōt cōtineat idagare. **A**
rius dicit Quod tā breui
 bus et exiguis q̄stionib⁹ oīa
 illa disputatiois mee nar
 racōe vsus sum. xpīani pu
 doris ac v'caudie fuit: vt dis
 putatiois mēe trames leui
 bus itchoaret inicitis. Sed q̄
 video athanasīū p̄spicue veri
 tatis robustissimā f'mitatem
 quibusdā cūctationū q̄stionū
 ipulsiōibus quate: arrius cō
 tra eū et validius opinor di
 micādū. Dicit go p̄z et filiū
 vni⁹ esse substācie: sed illa
 itemerata iēffabilisq; essen
 cia que p̄ ē. nec redūdans
 vni⁹ mīscipā fuit. ut meito
 quasi exuberatiōē quādā sū
 dapno sui i eadē s'ba genuerit
 filiū: cū eius essenae q̄ alys
 omībus itimita atq; mēsa
 sit. et itcorporea nichil posat
 esse exuberāns. **D**upudē de
 t'mitate q̄ sit exuberācie: qd̄ ē
 q̄ extra fluere. **D**eus at q̄
 vniūsa cōplectitur. nichil q̄
 extra se hz: aut quo diffle
 pt. a itinitū quo poterit re
 dūdāe? dū diffle eozū ē
 q̄ ampuit itaremēta: **Q**ui si
 accepit aliqū. natē ē ut sp̄
 accipiat: et nichilomin⁹ pa
 ti exuberatiōē sp̄ et generet
Simaut itaremēta nō acci
 pit. qd̄ ipsi eadē fatentur:
 nec fluit. nec redūdāt. **E**d

tale cū p̄ esse dicitur. nū filiū ge
 nuit. ex sese s'bam suā p̄tq; diui
 sit i filiū. et patnā t'rimō ante
 substāciā pro rata pte sectam
 a sese ac resectā filiū noīant:
 t'inq; sibi detraxit p̄. quātū
 i filiū cōtulit. **E**d t'ripm̄ que
 quō ē filius. aut hodie caret
 p̄ et p̄fecto nō ē: aut eo si nō
 indiget. q̄i supfluo habūdauit.
Quod utriūq; m̄ deū nō cadit
 aī et i hoc ipso quidē p̄b et
 filij nomē esse nō possit. vbi
 nō hūta gnācio ē. sed poaus
 facta discessio. dū qd̄ natē est
 omē qd̄ dauidi p̄t posse corū
 pi? que s'it manifestatū ē m̄
 deo esse nō pnt: aut nō poas
 volūtatis et caitatis esse filiū
 cōfitemur. **Q**ue quidē volū
 tas. nec i hōibus quidē libeā
 ē nedū m̄ deo aliqua lege te
 neatur. **Q**ui si nō ē filius vo
 lūtatis sup ē ut coact⁹ deus
 q̄i aliq̄ lege natie filiū edidit
 se v'ocatur. **I**n qua quidē ge
 neratiōē. s'ud gētū ē quod eat
 p̄. quedā p̄is pars. filius no
 minatur: mētū q̄ quid ē p̄.
 quid filius deat noīari: aī i
 duas ptes eā sit diuisa sit s'ba
Allud v'ed quod q̄i ad p̄rietate
 natuālis s'be demōstrādā. pa
 trīū oraculi testimonū p̄tulit
 ut meito p̄ā ex eo qd̄ ipē est
 filiū genuisse credamus q̄ dixit
 ex utero aī luiferū genui
 te. qm̄ id absurdū. qm̄ q̄ iēptū
 sit aptissime demōstrabo. **D**i
 quidē nō solū aliquāta i ordie
 rōnabilū creatuarū cōsistē
 cia. sed et i sensibili elemētoz

qualitate subsistētia: de dei le-
gimus utero processisse. Aut eī q̄
est plūiue p̄? ut de aug utero
procedit nix? Den̄ igit q̄ her
rugenis et torridi elemētū qua-
litas diuino legit utero p̄cedē?
Certo unū eīusdēq̄ cū deo cre-
ditur esse substācie: Aut quia
rursus hoīes deū legimus ge-
misse ut ip̄e ait. filios genui
et exaltavi. et iterū filius me-
us p̄mogenit̄ isrl̄ ē. ac rursus
omīs q̄ nati ē ex deo nō pec-
tat? idcirco rectis opinabimur
hoīes cū deo unū esse s̄be s̄be?
Aut q̄ item apl̄s tōq̄ create
vniuersitatē ḡniali pronūciatōe
cōphēdēs ex deo asserit dicens
qm̄ ex ip̄o et p̄ipm̄ et ip̄o sūt
oīa? ob hoc prudētiā cōtāemo
vniuersitatē creatiue. hoc esse qd̄
deus ē. aut unū cū eo eē s̄be
qd̄ videlicet ex eo legit substā-
se. In go et filiū cū dei p̄is
utero processisse fatemur: non
ad idiaū unū natiue? sed ad
īuestigabiliū secretorū archa-
na dictū esse cōpetent̄ debet
acipe **Athanasius** dixit. In
ludū thēatralibz. h̄y q̄ figurā
rū vāietate mutāt: diuisi
qd̄ et alij apparet̄ oculis in-
tuenā. Itā idē ip̄e q̄ aptate
imagis sp̄cie rigidus quon-
dā itesseat: iterū vultu ī ho-
ipm̄ aptato alt̄nis mēbrorū
motibus. iudens ī mollitiem
resoluitur ferū. Ita nūc vi-
detur ī arris̄ questionū ima-
gnibus imūtat̄: velut di-
sa conueniēs. similitudinē va-
rietate formari. Itā hoc qd̄

nullis

Dubū comptis et b̄iun-
putacionū obiectioibz ite-
nerat: sub alt̄is p̄textu ima-
gīs iterū ac sepiū repetēs
a p̄rietate q̄stiois illat̄ oī-
modis nō recessit. Itē eī q̄
nūc lacus et diffusis p̄plexa
verborū ambage. serie po-
siciois extendit: tōco aliud
egisse videndū ē. qm̄ qd̄ su-
perius cōiūctur actuisse?
Dixit eī ob hoc p̄is et filiū
unū nō posse esse s̄be. qd̄ tōc
patna substācia. nec exuberā-
tiōē apl̄is deīuatiōis ī aug-
mētū copā affluē possit ut
pote que ī m̄metarū t̄minis
acta finalibz q̄at modis ar-
teri: qm̄ eī ē exuberatiōis
topia redūdāe queq̄ certo
ut diximz cōcluditur sine.
Nec rursus velut itegrā et
itemeratā porciōis defectōz
aliqm̄ p̄tulisse: sed h̄ oīa pas-
siois genēā diuīe natiue nō
cōueniēcia iā super̄ calūp-
niosius magisq̄ verus cog-
nosatur itentasse. Tribus
religiose nos fidei itellā cō-
petent̄ constat dedisse respō-
sum. Itē eī exuberatiōis s̄be
redūdāciū filiū dīamz: ne
que rursus defecte natiue por-
tūcularit̄ notiamz: sed p̄f̄m̄
p̄is: sed p̄f̄m̄ filiū nō ex h̄y
que ī eo sup̄fluis exuberā-
tiōis redūdāciū qd̄ dictū
nefas ē. sed ex se ip̄o id est
ex eo qd̄ ip̄e est. ip̄assibilis
iduisibilis. incorpalis sine di-
minutiōe. sine d̄cessiōe s̄
affluētis copie redūdāciū.

A 213

sine ullo oīno passiois genere
 ineffabiliter credimus natū. Et co-
 nito vniū fatemur esse substā-
 ae. q̄a nō aliūde. nō ex nichil-
 lo nō ex substantiis ul' p̄ce-
 dentibus materiāū qualita-
 tibus: sed proprie deū de deo
 lumē de lumē. v̄tutē de v̄-
 tute sapiētiā de sapiētiā. fide-
 lit' extitisse fatemur. Nā si
 alteris ac diuise substāae ut
 arrius arbitrat' filius esset:
 nō diceret. **D**icit h̄z p̄r vitā
 i semetipō: sic dedit et filio
 vitā h̄rē i semetipō. **N** sicut
 ē p̄r ita ē et filius. **E**t fide
 h̄nt esse: vniū sūt prouid du-
 bio substāae. **F**lex et aliud ē
 esse p̄r et aliud vniū: sed
 hoc ē vniū. qd' ē et esse: id ē
 nō aliud ē p̄r ip̄e. et aliud
 vita eius: sed vita essentia:
 et essentia vita. **A**lioquī cōpo-
 situs videbitur ex diuisione
 substāae: si aliud ip̄e. aliud
 vita eius significat' videtur.
Ergo appar'z vita p̄r hoc
 esse qd' ip̄e ē sicut h̄z vitā i se
 sicut sic dedit filio h̄rē vitā:
 id ē esse filij sic ē sicut ē esse
 p̄r. **N**on dubiū ē esse p̄r
 et filij vniū essentiae: atqz
 vniū esse natūe. **N**ā et qd'
 ait. sicut nouit me p̄r et ego
 noui p̄r: vniūtatē prouid
 dubio voluit indicat' s̄be:
 q̄ sedm̄ superioris dispūciō-
 nis itelligētiā. nō aliud est
 nosse p̄r et aliud esse. **N**o
 ip̄m enī qd' ē nouit. et quod
Et itez sicut p̄r nouit me: et
 ego noui p̄r. **E**rgo ē ergo sicut
 habet p̄r vitā i semetipō. sic
 dedit z filio vitā h̄rē i semetipō:!

nouit ē: qz nō alit' nouit et
 aliter ē. **E**t qz filius sic nouit pa-
 trem sicut eū p̄r nouit: nōrōz notione
 v̄dō i deo essentia esse diximus:
 nō dubiū quod sicut ē p̄r. sicut
 ē et filius: ac si diuisione essen-
 tiae nō admittit res. que vno ac
 simili nō subsistit. **D**eniqz ut h̄z
 p̄r et filij vniūtatē substāae
 pleniqz noscerem. qdā nobis
 diuise scriptūe rerū visibilū ex-
 empla posuerūt. quibz nos ad
 diuisionē itelligētiā religiosiqz
 prouocarent. **I**am pat̄ri lūis
 splendorē. et boitatis eius ima-
 ginē filij posuē. nō qd' ad res
 diuinas metēdas corpaliū sa-
 tisfaciat exempla sp̄erū: sed
 qz ineffabilis illa natūa exp̄ni
 non potuit. quedā ex h̄z que
 videntur similitudinē proferū-
 tur iudicia: ut sicut splendor
 et ignis diuise nō sūt s̄be. uel
 sicut imago ab hoc eo auis ē
 imago i aliquo differri nō p̄t
 ne sic aliqd' i se diuise retinēs
 et p̄r et v̄r esse nō possit:
 ita pat' et filius nō diuise.
 sed vniū credantur esse s̄be. **E**t
 qz nō nulla exempli gratia p̄-
 tulit testimonia quibz astruet
 ita esse oīa ex deo. ut nō t̄n de
 eius credant' processisse substā-
 ae: mitrogo utrū sic filij ex
 patre asserit extitisse. sicut
 vniūsa ex ip̄o extitisse n̄q̄rā-
 tur. **E**rgo ergo dicit. **D**ic de-
 bemus atqz filij de p̄r v̄rō
 processisse ul' ex p̄r genitū esse
 sicut hoies ex deo natos: ul'

sicut nix ex eius utro legitur
procedere an longe alii. Sed quod
ut vult e duobus respondeas: to
e aut filii. aut non filii dicitur
Arrius dicit non simul omni
sa ex deo extiterunt. vel genita sunt
sicut filii. **Alii** et filius alii ex
tint creatura. **Athanasius** dicit
In filium longe alii. quod creaturam
extitisse fatetur. cur tamen eius na
tuitatis generatione. verum facta
rum exempla protulisti. **Uij** et
quod disparibus modis proprie origi
nis supersere principia: non equo
intelligente sensu comparari videtur
et quod illuc persecutionis tue inten
tio vergit: apparet te fortissimi
dogmatis quod videtur repudiar
bas errorem sacrilegum defen
sare. Nam quod et ipse cum filium dei
de patre genitum abnegaret. at
talibus testimoniorum documentis
coartaretur. quibus lucidarius
demonstratur. filium dei deum verum
et proprie de patre substantia genitum: illuc
impietatis sue molimina vertit
ut isdem modis eodemque rationis
ordine filium de patre assereret
natum. sicut homines per adoptionis
gratiam in domine generationis plene
legimus consecratos. Et uod tu
quod lucidarius alyb vitarum iudicis
gradientis. tamen ad eundem infideli
tatis iter mane peruenisti: asse
rens non ob hoc de illa ineffabi
li patris substantia filium natum
debe intelligi. quod ex deo geni
tus. vel ex patre utro legitur pro
cessisse: cum ratione consilij. non solum
homines ex deo natos. verum etiam

insensibilem elementorum qualita
tes patrum utri generatione legam
tur processisse. Et lucidarius iam totam
persecutionis tue narrationem unius
sermonis pronuntians. **Uine** dis
solueis. quo dixisti longe alii
filium qui creaturam diuinitus
extitisse. quod tamen unitate simo
nis obscurus et plexus plati
tatione legentium teteris qui
busdam nebulis obnubita:
idcirco nunc ego lucidarius et
plenus que obscurus sum. et vel
tate obumbrat. in manifesta
tione clarissime proferam nono
nis. **Quidam** igitur quantum ad
appretatem diuine generationis
pertinet. hoc esse ex deo nasa
quod est de ipso generari. Et ut ma
nifestioribus diuinarum scripturarum
testimoniis utar: euangelium
proferam documentum. **Angelo** ad
mariam ita loquitur dicens. **Spus**
sanctus superueiet te: et obtus al
tissimi obumbrabit te. **Ideoque**
et quod nascetur ex te sanctum: voca
bitur filius dei. **Et iterum** a
postolo. **Cum** autem uenit plenitudo
temporis misit deus filium suum:
natum ex muliere secundum suble
ge. **Nunc** igitur quod angelus ma
riam sic affatus est ut non de ipa
sed ex ipa gignendum dicitur fi
lium. quod apostolus ex muliere natum
asseruit filium: ob hoc in christum
veri hominis naturam ne
quaquam profitebimur. a ex
trinsecus et non proprie originali
credimus utero processisse. **Ter
tius** igitur te superflue in diuine

gnationis uatuitate uisibilium
 creaturaru exempla ptulisse:
 cu euidentioribus testimoniis
 documentis appareat id esse ex
 quo e ead de ipso gnari. **Un**
 mirari me fateor quod creatur
 nome i filiu refugas: et no
 factu sed ue sicut e profectu
 ex pre gntu credas: totum
 quadamo et sino integris ueru
 tam similibz profecionu
 setencijs eius fideis ipietat
 dogmata imitatu. **Arius**
 dixit. Quis potest totum sec
 tatur pfidia. utru ne ego q
 ea que filius ad demostanda
 diuinitatis sue longe inferio
 et no in omibz simile natura
 locutu e sedm deitate dictum
 accipio: an ipse tu q pene aut
 ta huaitatis exempla no fu
 ratu uerbis nec simulata o
 peris effentia effentia patta
 hoī reputas. **Assupto** ut no naq
 solu alteru ueru ead inferiore
 a pre ostendet: aut **Pat** ma
 ior me e. **Qua** professioe eni
 deus declarat pū et filij
 diuisas esse substantias. **Atha**
nasius dixit. Profiteris fi
 liu dei deu seruile mū gūo
 forma subisse an no. **Arius**
 dixit. Quis ho impis nega
 ueit xpm sicut deu. ita quoz
 ueru hoīz cofitendu. **Atha**
nasius dixit. Debenus
 igitur eoru q xps locutu e
 aliqua diuinitati aliqua
 huaitati ascribere: an in ullo
 phasie districie uniusa un

aut deo aut hoī assignat. **Arius**
 dixit. Hoc no solu ir
 religiosu sed et sume putabi
 tur esse demene: ut oia eu
 aut sedm diuinitate a sedz huai
 tate locutu fuisse putem. **Athanasius**
 dixit. In go sedz
 professiois tue sententia ali
 quata diuinitati no n^a uero huai
 titati ascribenda sut. aut non
 hoc qd ait pat maior me e
 huaitati et qd ait ego et pat
 omi sumz diuinitati reputa.
Itaq ut noueis sedm q homo
 erat eu dixisse. maior me
 e: aut **Di** diligeretis me gau
 deretis utiq. qz uado ad prez:
 qz pat maior me e. **Rogo** itaq
 tu filius sedz diuinitatis sue po
 tenaa uniusa impleat. nec sit
 aliqz locz eade diuinitate va
 cuit. utpote et terra et celu
 atz ifna pari oipotena imple
 at: quo ait uado ad prez. tu
 quo et sp erat et a quo nuq
 recessit. **Eius** e ei ue et
 ueire. q aliqz locoru tms
 artribitur ut eu i quo eat
 deseret locu ad aliu ubi no
 eat ueiat. n qz utiq de illo
 que assupseat hoie loqbatu
 quod ipse erat ituz ad prez
 a quo et uentury e iudicue
 uiuos et mortuos. **Ceterum**
 ubi diuinitas q ut diximus uni
 uisa implens nullis locoru
 spacijs terminatur: sicut nich
 il est un distendat. ita nichil
 e ubi ueiat. **Et** ho mo apparz
 sedm id qd hoī est no solum
 patre. ueru ead angelis ee

minore **frā** si scdm id qd deus ē
eū mōzē accipe volueis pari
cōditiōis necessitate: eāā āgelus
scdm diuinitatis naturā mōz
esse vōdebitur. Deniq; aplūs
ait **Trunozasti** eū paulomino
ab angelis. **Si** nulla go ratioē
admittitur. ut scdm id quod
deus ē minor angelus habea
tur: apparz hō minoratiōis of
ficiū. nō deo verbo. sed hōi
reputādū assumptō. **Et** qm̄ excel
lentiā tuā **Esprao** hūc rei m̄
stantissime ac fidelit̄ imine
ut p̄z et filiū et sp̄m̄ factū
vni⁹ esse substācie demōstre
mus. atz filiū de p̄z substā
cia natū ex diuinis volumi
nibus approbem⁹ qm̄q; om̄
p̄secutiōnū mearū sentēcia
ita se h̄rē mōstratur: ut sicut
hōm̄ ul' auiglibz aiālū gen⁹
sue substācie similes gignit. et
nec homo bouē. nec bos ho
m̄ez geneat sed ad suā simi
litudinēz id ē sue substācie vna
quez res procreat: mirari v
tiq; qm̄q; nō debeo deū non
potuissent de sua substācia fi
liū geneare. au totū posse sub
iectum ē. **Sed** ne septuārum
testimoniō mea hora puaget:
aggredior ipsius opitulaōē
mūtus filiū de p̄z substācia
iēstabilū natū diuis oracu
lis approbae. **Et** dū lucidēto
disputatiōis. nec ex argumē
to ul' ex phie artis veientes
sed ut dixi ex diuis **Amōn**
strauero documētis: tūc de
mū aruus obtumescet. cum

filiū de p̄na suba gētū rega
libus me docēte cognouit. **Pā**
lus aplūs de filio ad hebreos
scribens ait. **Et** sic m̄q; ima
go inuisibilis dei: et figuram
sue eius gerēs. **Iheremias** quoz
prudētissimo prophetarū de
dei p̄z p̄sona cōsonat: et
dicit. **Si** stetitissent i sba mea
et audissent verbū meū. euer
terem eos a stitōijs suis pes
simis: et ut eū de filio dixisse
p̄baet subiūgit idē p̄pheta
et dicit. **Quis** stabit i tuba
mea? et videbit verbū meū.
Verbū ē esse filiū: **Dauid**
p̄pheta de p̄z p̄sona p̄testat
dicens. **Eructauit** cor meū v̄m
bonū. **Iohānes** quoz euāge
lista. sciens apud p̄z v̄m
id ē filiū a p̄ncipio apud p̄z
esse et a p̄z v̄m nūq; sepatū
fuisse: i p̄ncipio euāgelij: id ē
ānūciatiōis sue posuit dicens
In p̄ncipio erat verbū et v̄m
erat apud deū: et deus erat
verbū. **Et** iterū alio loco tra
didit dñs **In**iciū op̄is verbū
Non qd i creatiōē verbi: id ē
filiū creatiōē retēas cepit face
re creatiōis: sed q; p̄ verbum
dei id ē p̄ filiū om̄ia creata
nosciunt. **Quā** dauid p̄pheta
canit et dicit. **Verbo** dñi celi
firmati sūt. **Et** ut sp̄m̄ factū
hūus op̄is sonū esse ostendēt:
secutus ē dicens. **Sp̄m̄** oris ei⁹
or̄is v̄rt⁹ eorū. **Itura** sūt que
de filio diuine scripturē p̄hibet
testimoniā. qd de substācia
p̄z id est de eo quod ip̄e ē

geitio demonstrat: de qua
suba non tam similis patris filius
comprobat. Nec fides quam christus
apostolis tradidit. et ab apostolis ad
nos usque pervenit: nec possumus
eam aliquo intuitu: qui constat
fideliter ab initio ut data est
consuetudine. **Probus** videtur dixit
licet congruo disputacionis ordine
per varia questionum divitula. o-
racionis ordine feratur intentio. et
velut a proposita retinenda linea
paululum necessarium devians
in obliquum tortuosi tramitis
pergit anfractu. ob hoc salu-
amiam que frustrans. ut nichil
il peritus exploratum. nichil
relinquat intactum: tamen quoniam artium
persecutio. quam dudum auctoribus
questionum nodis illigantur. an
capitem hunc dubietatis sensum
audivimus delinquit dum enim
omnia. sed circa que obiccionis
capitula. athanasius videtur res-
poncionibus dissoluta. et consequens
non esse videtur ad reliqua eius
expedienda in quibus maxime au-
ditorum heret intentio. athana-
sius debere orationis sue reflectere
cursum. **Aliquid** est illud
nobis maiorem hesitacionis sau-
pulum monet: quod idem arrius
dixit. patrem non naturaliter fi-
lium genuisse. ne scilicet natura-
libus videatur condicionum neces-
sitatibus subiacere sed volunta-
rio caritatis affectu edidisse quod
per hoc in deo libere potestatis demon-
stratur. magis idem. atque ita ex-
triuscero magis. et aliunde quam
de se ipso intelligatur generasse:

et me patris voluntatis. et car-
tatis potius quam nature filium esse.
se credendum. que ut dictum est
voluntate et non naturali lege
demonstrat edidisse. **Cuius** hoc
ut dixi non nodose questionis
solutionem utrum obliuione an
difficultate athanasium liquet
omisisse: nunc si videtur con-
tra ea que orationem eius ob sui
plexitate forsitan effugerunt.
responsionem eius intentio dirigatur.
Arrius dixit. **Quoniam** soler-
tissima mentis intentione ut po-
te vigilantissimo cogitator
cautionibus uteris prouisionibus.
Sciam enim memoria pene elap-
sum fuerat hoc articulum questionis
edidit igitur athanasius quod si
naturaliter genuit filium pater
nature et necessitatibus non tene-
atur obstructus. ubi non volun-
tas. sed vis nature copiam pre-
buit generandi. **Necessesse** est
enim ea que naturalibus agunt moti-
bus liberum esse non posse: tanto
que patris in sue voluntatis affa-
minis liberum. quanto et nature
sue inua dominantur. **Athanasius**
dixit. **Ista** que arrius garru-
latur tamquam in expugnabili ques-
tione. nichil ineptius. nichil
absurdius vniuersi potest inueniri:
et ob hoc ea responsio quos
longum pulsare credideram
quoniam quidem solet in eodem stulti-
cie nota incurere. quisque
mauile stultissime dicta re-
felleret. **Quia** ergo in eadem ques-
tione plurimum sibi opitulatio-
nis inesse confidit quam velut

inmutabile si logistice artis ten-
dicutū penulatis satis mutāne
sup alio iflugēdā putant: vel
pondeat utrum mutabile dnm
an inmutabile profitetur. **Arrius**
dixit. Inmutabile profiteor.
Athanasius dixit. Bonū igitur
eū sapiētē iustū omnipotētē cō-
fiteis atq; pfectū. **Arrius**
dixit. Etiam **Athanasius** dixit.
Volūtate inmutabilis an na-
tūa pmanet inuertibilis. **Ar-
rius** dixit. Quid dicitis sa-
tis nō itelligo. **Probus** iudex
dixit. Aptū valde ē quod in-
quirat et nullo obfcuritatis teg-
nīe obuelatur. Interrogat eū
utrum volūtate deū an natūa
lit inmutabile dicitis: id ē hoc
ipm qd bonū et sapiēs creditur
deus volūtate tūc ē ac pui-
legio veritatis et quodā inue-
natūe hys vntū effectib; pol-
let. **Arrius** dixit. Quid hō-
rū temē audeo pnuācē. **Pro-
bus** iudex dixit. Delibēa
igitur quod debeas poscenti
dāe respōsū. Si utruq; diffi-
teris neutrum tenes. At si ta-
queis: a diuīe professionis pie-
tate es extorris. Si nullā de
deo religiose fidei opionē re-
tentas aut si omī eligis e-
duob; ne diuīa professione
vacuus habeas: dic utrum
volūtate an natūa deus sit
inmutabilis pfitendus. **Atha-
nasius** dixit. Quibus respō-
sionis estibus tantis coartatū
angustis agitetur manifestū
auditorū sensibus paret.

prudens eise inenodabilibus
satisfactoris mee laqueis irre-
titū nez volūtate deū nez
natūa inmutabilem voluit
profitei: sed de utroq; idustrio
so astu siluit. q se i utroq; ca-
piēdū agnouit. **Et** videamus
quō id q sibi arrogans loq;
do psepit: cōsulag reticēdo
prospereit. Dixit eū pūz
nequaq; natūa sed volūtate
filū generasse: ne saluz ali-
quib; videat natūe necessi-
tatis subiacē. A quo dū qre-
rem obnoxio utrum volūta-
te deū an natūa dicit inmu-
tabilem: ob id de utroq; re-
ticit. Quia si dicit natura
inmutabile omēs suā quā i-
tentauerāt funditū subūter
questionē: aut certe i eam
velut i quoddā aliorū pa-
piciū baratū decesset ne-
cesse ē sua nob i eū questio-
nis spicula retorquē vel que-
q; referre. Si natūa ē deus
inmutabilis nec bonus nec
malus sine dubio ē pfitēdū:
qz omē qd sedm te natūa
lib; fertur motib; libtatis
carz arbitrio quē finalis na-
tūe tūmūg itra metas cō-
diciois tenet inclusū: eū
q; sicut omī quodlib; ele mē-
torū sicut aqua ul terra q
nichil aliud esse pōt qm id qd
est: dū nez meliorib; angei
pfectib; nez ideteris relabi-
artentib; natūe legib; pōt
Quia nō deū volūntate
pōt q; natūa asserit pfiten-

dū. dū filii volūtatē p̄mi affectu
atq; necessitate. nō naturali v̄
tute genitū credit: audiat q̄ ab
surdū sensus ratiocinacō istius
p̄fessiois itelligētiā cōsequatur
Fecesse go est deū profectu me
loris electiois augeri. dū bō
rerū electioē p̄fectariūq; ratiocō
v̄tutū prosperiori successu cōdit
ad sūma: esse q; aliquē eo supio
rem au p̄ bone volūtatē effcū
placē contendat. A quo metūē
dū ē ne aliquo desinat. si for
sitau eū bone volūtatē iten
ad deserat: quū quidē natē ē
ut eū q; nullo subsidiū natura
lis amittitulo fruitur. sinistra
iterdū volūtatē affectio iter
pellet. **H**ec quātū irreligiosa
de deo dicuntur: tanto nequus
cogitantur. **Q**uidet et go. in
diciū sūme quodā impietatis i.
stinctu diuine iurā natie. v̄tu
tisq; infecte substāciā rerū
factorū natūis volūisse arriū
cōpare: ut scz ob hoc nō natu
ra pat. sed volūtatē filii ge
nerauit: ne causatiua siue ra
tiōbilū. siue rōne carēatū mō.
naturalib; videat. necessitati
būis subiace. **P**ed habeat q̄s
quib; talia sentit. opmatiois
siue arbitriū. a maiestate la
turus penale iudiciū: tā iēp.
ta tā sacrilega iudiciū. **F**ros
uēo diuinariū eruditū magis
terio h̄arū. h̄ac de deo religio
se opionis sentēciā retinemus:
ut nō aliud eis volūtatē ali
ud credamus esse naturā. **F**raz

228
p̄ eū sapientē. bonū oīpotētē
p̄fectūq; fatemur. nō tāquā ex
diuisitate v̄tutū subsistētē. et
distincte rei aliaūq; qualitate
cōpositū asserimus deū: q̄a nō
aliter sapiens. n̄ q; oīpotens
n̄ q; p̄fectus habetur. id ē non
aliud ē i eo bonitas. aliud sapiā.
nō aliud oīpotētia q; q; p̄fctō:
sed oīa h̄c i dno vno eodēq; mō
habent. sed singulā mō dif
finiri nō p̄nt. **O**bserua tamē
ne q; i deo mō diximus q̄busdā
t̄mūis modificatū intelligas. q;
siue v̄tutis imēsitate v̄tutūsa
excedit. **D**icit et ai imēsum
dicimus nō imodeatū volumus
itelligi: ut ai p̄fctū p̄dicamus
nō proficente inducamus. id
ē nō p̄ aliquas v̄tutū efficien
cias paulatī expeiendo gradi
entē ad sūma p̄fctiois fastidia
asserimus p̄uēisse: ita etiā hoc
dictū debes atape. **P**ed ad p̄
positū redeamus. **E**rgo deū
q; procul dubio simplex est:
vide quātū vocabulorū uerbūq;
appellamus: sapientē. bonū.
oīpotentē prouidū atq; p̄fctū
At h̄c quidem ad sc̄p̄m. **A**d nos
uero misericordē. piū. iustum.
atq; benignū: ut tamē v̄tutū
m̄ltipla qualitate cōpositū
quisq; auderet asserē eū qui
singulā v̄tutis oīpotētia
subsistens. p̄uē ac simplici
natie creditur esse. **P**ed h̄ac
vna eademq; naturā v̄tutem
hūane cōdiciois itelligētia
naturalib; impiae obstaculis

impedita: uno explicatōe s̄mone
nō potuit. Et ideo varijs et
multiplicibz nom̄ appellatioi-
bus utitur: ut hinc qualis
quāta ut sit d̄m̄e v̄tutis na-
tūa faalis coniciatur. Sive tū
vna sit. eademqz simplex: v-
no tamē verbo nō peitius ex-
plicatur. S̄a si v̄ba ḡra p̄ di-
uisas d̄m̄e op̄anois sp̄es p̄-
curramus. et t̄gram q̄a v̄-
tute cōnexū tanta sublimi-
tate relū extendit. t̄ramqz
imobili stabilitate fūdaucit
atqz equoā p̄ solubiles cāpo-
rū latibz fudeit. q̄a sapiens
an qz oīpotens: refertur p̄-
fecto qz sapiens et qz oīp̄t. Et
nūquid d̄m̄itate v̄tutū cō-
positus erit. Frequaqz: sed
vniqz virtutis m̄lte significa-
tioni sp̄es. qz nō aliud ī eo
agit sapiā. aliud oīpotēaa a-
liud p̄vidēaa. Demz septū
est. Deus sapiā fūdaucit ter-
ranz. stabiluit celoz p̄vidē-
tia: sensu eius abyssū dissilue-
rūt. S̄ū igit̄ eo usqz desipie-
mus. ut dicamz qz relū qui-
dem vna virtute id ē p̄vi-
dēaa. t̄ram v̄cō alia. id ē
sapiā substareit. alia quoqz
dei virtute id ē sensu eius
abyssi dissiluerūt. Sed vide
quēadmodū d̄m̄a s̄ptura
ut istoz absurde op̄ōnis ab-
dicat̄ errorem. id qd̄ p̄ spe-
nes nominū p̄tata fuerat
ī vna iterū recolligit et con-
mit appellatiois virtutē d̄cēb.
D̄m̄a in sapiēaa fecit et ite-

rū. Omnia h̄c manz mea fecit.
Vides gō ī deo auz natūa si-
plex ē. sive manū. sive sapi-
ēaa. sive p̄vidēaa. sive sen-
sum. nō rerū d̄m̄itate: sed
vna ī deitate virtutē. Quod
cū ita sit. nō iā intentate
questiois t̄relinquitur lo-
cus. qua quēitur vtrū vo-
lūtate deus pat̄ an natūa
filū ḡrauit. cū ī deo ut
p̄docuimz. nō aliud sit vo-
lūtatis qz sapiā: nec aliud sa-
piēaa quā natūa que v̄tqz
etiam appellatur. Et cū h̄c
oīa xp̄s sit sicut ait aposto-
lus. nos at̄ p̄dicamz xp̄m̄
dei v̄tutem et dei sapiēaa.
apparet cū libera natūalis
virtutis oīpotēaa ḡtū
esse: qm̄ natūa ī deo. non
ut arrioz r̄dialia opinatur
necessitatis cōdicioē putat̄
ne et ip̄e pat̄ qz natūaliter
subsistit ex necessitate sub-
sistē videatur. sed ē libe-
ptatis. et nullis v̄nta ne-
cessitatibz virtus que qz nō
aliūde accepit ut d̄c̄t. id ar-
co natūa d̄icat̄ tāqz fontē
et origo cūctozū. An hac gō
natūa filius ē: et ī hoc ori-
ginis fonte subsistens pat̄.
sit tāqz ex sapiēte sapiā: ex
fonte virtus: ex lumine splē-
dor. Sive processio ul' nati-
uitas idē filius ē. id vere
virtutis inesse d̄m̄strat
ut et semp̄ ī p̄re fuit et
edito nūqz a p̄re recessit.

229
sicut sapientē sapiā nō deserit:
sicut fontē sua virtus nō reli-
quit: sicut se se a limine p̄rio
nō secernit **Arrius** dixit
Intentate a me questio nis
nodū: nūq̄ ut n̄ videtur
vales exsoluē **Frā** sup̄ior ut
hoc ita repetam dixisse me
mem̄ deū q̄ vniūsa cōplecti-
tur nichilq̄ ex se h̄z nūq̄
p̄ generatiōis augmētū de-
fluē posse et ī īfinitū nūme-
redūdāe: aut certe sbam
suā dmiūisse ī filiū et pat̄-
nā t̄m̄mō an̄ sbam pro ra-
ta pte secretā a te ac resctā
filiū noīasse t̄m̄q̄ sibi de-
traxisse: quātū ī filiū cōtulif-
se videtur: ad h̄c nullū te
constat dedisse respōsum
Athanasius dixit Vide ī
quātū laboris amēne ut
dūmē natiuitatis archanū
nec sup̄nis quidē virtutibz
cognitū philosophias rāo-
nibus. Inestigat magis q̄
fidei veneratione posse con-
spici arbitraris: et soli filio
p̄riq̄ et sp̄iū sancto poaus
miraculi dignitate solūmō
cognitū. intra hūmā sensū
rāoē cōcludis: et ac si uul-
gatā et nullū secreti rota
audacā disputatiōis manu
contrectas Et cū ne de crea-
turis quidem qui sub hūā.
nī cōspic̄ti intuitu sūt
sūt rāo reddi possit. quī
īuestigabili miraculorum
ope subsistit: tu creatorē
eorū q̄ h̄yō mltō mirabilis

p̄stat questioē discuitis: cū
scribis argumēto: idignis
et ap̄hanis rōnibz vulgas
Hec dū nō vis fidei deseriūē
dū dēdignāis miris et īef-
fabilibz subita rebz dū īpa-
cienae estibz agitāis et m-
mensa atz īfinita meturis
eo ītentiōis tue p̄duas arti-
culū. ut deus aut oīno nō
genuit: aut si genuit oībz
a te obiectis cōditiōnū ne-
cessitatibz subiacuit **Hec** q̄
tales nūgas ore sacrilego gar-
ris et mole corporea subsis-
tentē vis ītroducē deū: q̄a
que a te obiciuntur nō n̄ visi-
bilibz et palpabili materia
exstantibz cōueniūt rebz
Dū ei conaris ondē filium
extrinsecū et nō de p̄ris sub-
stantia genitū ad iamis phi-
losophice artis q̄stiones re-
litta fidei simplicitate tran-
sisti: ut que dūmā natiū
ex sui īfinitate deendē nō
p̄t nec p̄fluentes exuberā-
aoni copias. amplius re-
dūdāe: stolide atz trahioris
m̄ simillima iudicetur que
sine sui dāpno ex sese que-
quā tribuē nō p̄t Ergo qz
augmētū res corporea su-
mit. detmētū res morti ob-
noxia sentit: Indegm̄ vtrū
deus q̄ ī nullo ē horū. ex se
ip̄o filiū generādo. nec sbam
suā pro rata pte dmiūserit
ut arrius inani metu et
sup̄flua timoribz formidie

opinatur: nec sibi aliqd de-
traxerit quod cōferret ī filiū
ut hoc ipō a hōne careat et p-
fecto nō sit: a eo si nō idiget.
videtur supflue habēdū
Primo go recedētes ab omī cor-
poraliū passionū pscrutatioē
et auctis visibiliū naturarum
condicioibz delictis. de spūa-
li nativitate spūaliter disputat:
ne quicq; sensū mī opine-
mur p̄supraōē. **D**eptua itaq;
dūia ut īpassibilitate p̄ne
gnatioē ondet: sensū sapiē-
tiam. v̄tutē. verbū. lumen.
filii esse n̄rauit. **D**ensū scz:
quo aucta cogitant. **D**apiā:
qua cogitata disponūt. **V**ir-
tutem: qua disposita p̄fiāt.
Verbū: quo p̄fecta nūciantur.
Lumē: quo nūciata clarescūt.
Et hec omīs noīm spēs nō
diuisē sed vna ē v̄tus. **T**ria
ē vniū s̄moīs enūciatioē mag-
nitudō eius noscī nō potuit
idcirco mltiplia vocabulorū
appellatioē distiguit: ut ex
diuisitate ul' qualitate noīs.
quātitatē virtutis agnoscamz.
Tria go cōsiliū ab eo quo cō-
siliū est nō sepatū: qz v̄tū
a forti nō sanditur: qz sapiā
a sapiēte nō discit: qz sensū
a sensato nō diuellit: qz v̄bū
a pat̄no oē nō aufert: qz splēdor
a suo lumē discriminat. **S**ectio-
ne: manifestū ē p̄ez. nec aug-
mētū suscepisse. ne det̄mētū
filii generando sensisse: qz
hec ī deo et naturalit' insūt

et ipē intz naturalit' mest: si-
cut ipē filii aptz declarat
dicens **E**go in pat̄: et pater
ī me. **E**ssē ei et iesse nec copia
ē exuberās. id ē exē redū-
dant: qz ipm iesse id ē ī pat̄
esse nō recipit arrius. caul-
latur extra effluē: nec det̄-
menti iactūā ē dū cor sapi-
entia gignit: dū intellectz
cōsiliū gnāt: dū os s̄monē
profert: dū lumē splēdo-
rem emittit. **I**nest ei splen-
dor ī lumē et lumē ī splen-
dore: et ita ī se v̄trūz natura
subsistit ut neutrū sine al-
tero esse possit: qz ubiqz
lumē ē. illic et splendor pa-
ri radiantis liminis claritate
refulget. **E**rgo pat̄ nō ē co-
pia supflue redūdarioē tūq;
ex se effluēs. sed ex se atz in
se. ut sapiēs sapiā filii ge-
mit. et idcirco ex sue īfinita-
tis magnitudie nullū oīno re-
cessit. **S**ed neq; subsistē sue por-
tūmūlā pro rata pte seve-
nit a se. qz lumē splendorē
gignendo **S**epatio. **S**epatio
obnoxū nō ē: atz ita singu-
la prosequēdo repies p̄ez ī
sua gnatioē nec copia redū-
dantū cumuli auctū nec di-
misse portioē det̄mento di-
minutū. nec sepatē substanti-
e diuisioē se iūctū: qz rerū
natura au sacra illa et iesta-
bilis geneatio cōpatū. mdy
il in se recipit. quod aut ex
ubeatioē a ~~diminutione~~ aut
diminutione

actiue obnoxium esse possit **Probus** iudex dixit Tertium est quod dem natura huius vel verbi ac sapientie aliarumque virtutum abs te commemoratarum efficaciam huius communiis tenei non posse: sed utrum ut agis patre gratiaois naturitas talibus comparetur exemplis diuine te conuenit testimonijis edocere **Arrius** dixit Quod superiore psecutione mea ita exorsus sum quod athanasius psecutione tentatis papitatis in profundum. dum ei vult fraudandiam suam sinuibus ostendere. nescio quomodo versatur scriptura diuine. dicendo eo quod in suba dei coequet filium genitorum am ipse filius de se testetur. et dicat. pater maior me est: et quod me misit mandatum dedit: et non ego ueni sed ille me misit. Et non ueni facere uoluntatem meam: sed sicut dixit in pater sic loquor: et quod dedit mihi pater seruari: et omnia que dedit mihi pater. nemo aufert a me: et ego rogabo eum. et exhibebit mihi plus quam duodecim legiones angelorum. Et hic calix si non potest transire nisi bibam illum. fiat uoluntas tua: et transeat a me calix iste non sicut ego uolo sed sicut tu: et que sunt ei placata facio semper: et sedere ad dexteram meam uel sinistram non est meum dare uobis: sed dedit et illi nomen quod est super omne nomen: et exaltauit puerum suum: et benedixit te dominus deus

tuus. et exaltauit eum a mortuis: sedere fecit ad dexteram suam: et multa huius similia que studio breuitatis omitto. Si ergo ab eo missus est. si spontanea uoluntate non uenit: si uoluntatem suam si quod ei dicitur loquitur. si sibi data custodit: si rogat. si pro calice deprecatur. si nomen ab alio accepit: si sedes discipulis petentibus propria uoluntate non tribuit: quod sunt patri placata facit et ab ipso a mortuis suscitatur: equine uidetur. ut quod de sua subiectione tanta et talia dicit. patri efficiatur equalis **Probus** iudex dixit Si aduersus ista copiosa diuine auctoritatis testimonia que ab arrio de filij subiectione prolata sunt. quod athanasio competere uideatur. edicere non moretur: ne supbiae sermois. sed diuinis potius libris. aut similibus. aut dissimilibus. uel coequalis patri filius demonstraret: ut agnita ueritate que sane fidei ac rationi conuenit roborentur. **Athanasius** dixit Quanta uelit percurrat in elatione sermois arrii calliditas: et sibi de auctoritate diuine legis plaudeat testimonijis. quibus uidelicet nititur. ab equalitate patris filium sequestrare: tanta que ab eo prolixius inserta uoluntate: isdem etiam testimonijis a nobis eius intentio absque ulla difficultate

frustrabitur. **G**ratius igitur filius
dei in forma serui quā suscepit
ex uirgine patris dicitur esse subiectus:
apulo paulo nichilominus affirmā,
te. **U**bi uerit magis plenitudo ipm:
misit deus filium suum. factum ex muliere
factum sub lege. **A**lle itaque
dicitur esse subiectus. quod sub le
ge ex muliere nosatur generatus:
et in ea forma minore se indi
cat patrem quā super sit ex uirgine.
Sic in forma dei patris angelicus
ei chorus probatur prebuisse
ministerium: ut in euangelio scriptum
est. **E**t discessit ab eo dyabo
lus: et uenerunt angeli et mi
nistrabant ei. **Q**uiat quod
uoluntatem patris fecit. et non suam
in hoc magis laudabilis huius
verbi deo debet agnoscere: quia
qui patris uoluntatem eamini
ter fecit equalitatem ostendit. a
postolo confirmate. hec est uo
luntas dei in christo ihesu. **S**ic quia
addidit. sicut dixit mihi pater
sic loquor: quare hominum generis
quod rectum est intelligens. au
dit hoc uerbo turbetur. **S**i
enim aliter christus quam deus patris lo
queretur: magis patris iniqua
lis. uel dissimilis monstraretur.
Si uero que loquitur patris ea
loquitur filius: magis iniqua
patris aut dissimilis inuenitur.
Quod dedit magis mihi per ser
uanti: et omnia que mihi dedit
nemo aufert a me. **D**ona enim
trina. hoc modo intelligenda
sunt filio attributa. **D**edit
enim patri filio. omnipotentiam:

maiestatem tribuit maiestati:
uirtutem dedit uirtuti: prudentiam
dedit prudenti: potentiam dedit
potenti: diuinitatem diuinitati:
eternitatem eternitati: coequalitatem
coequalitati: immortalitatem
immortalitati: inuisibilitatem
inuisibili: regni regnum: uita
uitae: et non aliam quam habet
ab ea dedit: et quantum habet
tantum dedit: uel si qua alia
que patri filio inuisibiliter.
et inseparabiliter contulisse mon
stratur. **S**ed hoc omnia huius po
tens. quam indigenti dedisse
probat: cui a filio dicitur
Omnia mea tua sunt: et tua
omnia mea sunt. **S**i ista omnia
que prohibetur patri filio contu
lisse. alia in eo. et alia uide
tur esse in filio: mediam faciam
sine dubio filium. quod dicit sua
esse quam patris esse sunt. **S**ed si in
hys que dixit. mediam filio
inuenitur: et euangelista qui
ait. equalis se faciens deo
omni uirtute fallitur: ac sic
nec patri filio. integre ac ueraciter
aliquid contulisse mon
stratur. **S**ed si ueraciter sunt sicut
sunt quam patri filio inseparabiliter
et indiscrete contulit: con
tulerant demeritum hominum
ligue. que inuenitur filium
a patris substantia separare.
Rogat filius patrem: ut homines
uerum se gestatione contendat
Sicam ut deitatis sue intima
ret potentiam. maius inuenit

et ventis: et quibus milia ho-
minum de quibus ~~in~~ paribus
satiabant. Calice passionis ut
homo tristis accepit: ut de-
us autem fontem aque vive sa-
lientis in vitam eternam pro-
mittit. Accepit nomen: ut in
hoc nomine caelestia terrestria
et inferiora adorent. Exalta-
tus est de inferioribus ad superiora
id est de carne humane fragi-
litate ad deum ascendens. Se-
det ad dexteram manifestatus:
ut eum non dubitet humana
infinitas sequi. ubi caput
suum videtur gloriam. Unitus
est. ut trinitatis ipsius un-
ctione. a malo peccatis hominis
delicto purgemur. Exalta-
tus a mortuis est: ut nos
exemplo resurrectionis a
morte alicui liberemur.
Pedes discipulis petentibus
se non posse dare testatur:
ne me eos dominum nasce-
retur. **Scia** quod ait. non est meum
dare vobis: ipse iam dudum
discipulis duodecim sedem
iudicandi tribuit potestatem.
Cuius sunt patri placata facta:
quod contra facta nescit. **Scia** quod
venit non ut faceret voluntatem
sua sed voluntatem eius qui mi-
sit illum: dixit ut faciam vo-
luntatem tuam deus meus vo-
lui: et voluntatem faciam tibi.
Cuius autem patris maior
me est: dixit. Ego et pater unus
sumus. Et sint in nobis unus.
sicut ego et tu sumus unus:

934
et omnia mea tua sunt. et tua omnia
mea sunt. Et creditis quod ego in
patre et pater in me est: et que pater
operatur et ego operor. Et si-
cut pater suscitavit motuos et
vivificavit: ita et filius quos vo-
luerit vivificat. Et qui me videt:
videt et patrem. Et qui me odit:
odit et patrem. Et clarificavi filium
tuum: ut filius clarificet te. Et
ego clarificavi te super terram:
et manifestavi nomen tuum
hominibus. Et ut omnis humane
curiositas quiescat inten-
tio: iohanne evangelista tuus
superius usus sui testimonio
protestante quo ait. In prima
meo erat verbum et verbum
erat apud deum: et deus erat
verbum. **Si** huius tanta divinitate
conscientia perfidis non suffi-
ciunt quibus pater et filium unum
esse docuimus: alia si videtur
superaddiamus. **Probus**
iudex dixit. **Si** huius tanta va-
lide et certe prosecutione ar-
rius nisi fuerit obvia: cer-
tum est eum non rationem sequi.
sed per verborum irrationabilium
campos effrenatam euagari.
Cui usque nunc trium substru-
tionum rationem ut superius fas-
sus est. sicut athanasius unum
per multis docuit documentis.
per nescio quoniam nebulorum cali-
gine arcuens assertionem
sua nequeit demonstrare.
Arrius dixit. Numquid
ex multis oraculis athana-
sius nescit quibus articulis

filium unum esse sibi et patri
qualiter esse ausu temerario vi
et sus est affirmae. Spiritum qui patris et
filii mister est. idem dicitur
confessione conferri: tunc ipse filius
dicitur Ille me glorificabit. quia
de meo accipiet. et mittam vobis
spiritum veritatis. et spiritus a me pro
cedet quem pater mittet in nomine
meo: et pater ad mortuorum os
sua dicit. Dabo spiritum meum in
vos et vivetis. **Item** quid is
qui a patre mittitur ut procedat
eodem debet equari: an vna
natura eodem posse potestate potiri
Athanasius dicit. Sapientiam
et virtutem dei esse filium. iam
quod superius demonstravi:
vbi apostolus dixisse probavi
dei virtutem et dei sapientiam. **Hec**
et nunc veris et plenis. si ne
testimoniis videtur de hac eadem
probatione replere testimonium. **Ipse**
sapientiam id est filius per salomonem
clamat dicens Ego ex ore
altissimi processi: et cum mater
omnis colles genuit me. **Et** ad
eandem sapientiam patris lumen splen
dor sit: predicti salomonis et da
vid. per apostoli testimonio
comprobatur. salomonem quoque
ita dicente. **Plendor** lumbis in
quit etne. et speculum sine ma
cula: per quod et in quo sine du
bio pater videtur. et ipse in eu
gelio filius ait. **Qui** me videt:
videt et patrem. **Quod** etiam da
vid aptius declarans: ad patrem
loquitur dicens. **Apud** te est
fons vite: et in lumine tuo vide
bimus lumen. **Audis** lumen

in lumine terno: id est patrem in
filio contemplari. **Paulus** qui
congruentia huius ponit dicitur
Qui cum sit splendor et ima
go substantiae eius. **Verbum** etiam
nominatur. sicut patet ad demon
stranda gratia eius ipse passi
bilitate pronunciat dicens.
Fructum cor meum vobis mitem
bonum: et verbo domini ahi fir
mati sunt: et in principio erat
verbum: et verbum erat apud
deum: et deus erat verbum.
Deus inquit erat vobis: non
prolatum et sono vocis tra
sientis: sed substantialiter in sua
virtute manens intelligas v
bium. **Item** et quod consilium sit:
ysaias testis est dicens. **Pota**
tur magni consilii angelus:
id est patrum tractatum vel
consolationum dispensator et
auctor. **Imo** consolatio et trac
tatus. **Pensum** etiam patris peccato
ris demonstrat: ut salomon
ait. **Domine** sapientia sua fundavit
terram: stabilivit autem rebus
prudencia. **Pensum** eius abyssus
si dissiluerunt. **De** quo sensu
apostolus et ysaias ait. **Et**
cognosce sensum domini. **Item** in
illud euangelium. quia nemo scit
filium nisi pater. **Claruit** igitur
quantum arbitror patrem. filium
ex se generando. et eundem
in semet habendo. nec auctum
et diffusum. nec fuisse peccatum
divinitatum: dum qui generat
in nascentis perfecte naturae
substantia demonstrat permanere.

nec ex se uterq; diffunditur:
 dū utq; in se iuncte manie cog-
 noscitur. **Dicit** psalmus: nō extra
 finitatem patris natie. tūq;
 ultra se effluēte filiū. sed i
 se p̄ totū s̄be vitate hūitate
 patris et filiū dedantur: cū ad
 ipm̄ filiū loq̄tur dicens **In**
te ē deus: et nō ē deus extra
te **Probus** iudex dixit.
Quātū facultatis sapiende
 ratiois huāne sensus p̄stat:
 plenissime reor athanasū su-
 prioris q̄stūnde uodosa totaq;
 scrupulose op̄ionis abigua in
 quibus nr̄a herebat itenao
 penitus amputasse. **Si** hoc ip-
 sum etiā arrio claruit edicat
 apous: et de hys ad alia. si
 tamē adhuc aliqua supesse pu-
 tatis. tandē aliq̄n trāseatū:
 quo celerius valeamus op̄is
 hūo tinnacē negotiū. **Arrius**
 dixit **Si** mēte puigili et sen-
 su sagacissimo. firmati. p̄tici-
 latim q; questionū a me appo-
 sitarū dicta rimeis: profecto
 repicēs athanasū nō ad oīa
 dedisse responsū. **Probus**
 iudex dixit. **Que** nā illa s̄t
 i quibus t̄ satisfactū nō esse
 arbitrans. **Designa** maifest-
 tus. **Arrius** dixit. **Quid**
 op̄is ē eadē rursus repetē-
 do. longū disputatiois finē
 trahere: cū iā cōueiat vlti-
 mam te de cognitioē sentē-
 tiā promie. **Probus** iu-
 dex dixit. **Demiplenā** nō
 oportet sentētiā referre:

vā eā prouidētia meā p̄ter
 recognoscat. **Ob** hoc etiā de scō
 spū aliqua nos cōueit dispu-
 tando referre. **Arrius**
 dixit. **Ego** spū sanctū. nō so-
 lū patris et filio minore. verū
 etiā volūtatis eorū mīstrū
 et obsecratorē cōfiteor: ut
 pote creaturā creatori reue-
 rentissimū famulatoq; obseq-
 uum p̄bentem: q̄ tantū aut-
 tis creaturis et melior. et post
 filiū p̄mō. **Itā** si cālis nō
 patris ut athanasius profite-
 tur honoris p̄uilegio insigni-
 tur: nō dicitur filius. qz non
 loquetur a semetip̄o. sed q̄nq;
 audiet loquetur. **Et** ei nūq;
 il **utronea** vltronea p̄tatis
 auctoritate loquitur: iuben-
 tis impio p̄ obsequū mīste-
 rij famulatur. **Athanasius**
 dixit. **Si** iudias clemētia
 p̄missū tribuat et largitur:
 ex diuis auctoritatibz. etiā
 spū sc̄m nō creaturā esse.
 sed deū creatorē cū patris et fi-
 lio breuit̄ demonstrabo. **Probus**
 iudex dixit. **Ut** tua
 professio cōtinuetur appro-
 ba breuiter quod ratio exi-
 git doctumētū. nō ex argumē-
 to sermois. sed ex diuinarū
 scripturarū testimonijs. spū
 sanctū patri et filio coequa-
 lem esse: aut sicut ip̄e fassus
 ē. **Deū** eū ul' creatorē totū
 op̄is eū ostendere: ut cū h̄
 veridicis testimonijs appro-
 baueris. arrius eadē a sua

itenaōe vere fidei professio
cōiūto abscedat **Athanasig**
Dixit Multo magis ex hoc ap
paret spm̄ scm̄ a patre et filij
sua nō esse alienū: dū nō a
seipō tāq̄ alienus et extraneus
sed utpote unius eiusdēz na
tūe socius. q̄ patris et filij cōiū
sūt. agit et loquitur. Ita si
patris loqueret nō solū a patre
alienus. sed et fallax et decep
tor pauldubio haberet: qm̄
ut aut filius. om̄is q̄ loquitur
mēdaciū de patris loquitur
Et idē h̄ verū loquit: qz nō
de patre idē nō a se ipō. sed
de patris et filij que loquēda
sūt loquit. De meo igit am
priet: et amūnabit vobis. Et
ut ostēdet hō esse. a se ampe
quod ē etiā de patre sup̄sisse:
aut. Ideo dixi de meo am
priet: qz oīa que h̄ patris mea
sūt. Vides go spm̄ scm̄ a patre
et filio nō esse discretū: dū ea
loquit que patris et filij patris
esse noscuntur. Sed et filius
tūc aliquo profitet: dū dicit
Sic ei a me ipō loquor. sed q̄
audim̄ a patre meo. nota scō
uobis. Que scō filij et spm̄
scm̄. etiā si patre minor ē ut
falso opinaris: sibi tñ ostēdit
equalē. quod in ipse refugis
Si ei utiqz nichil auctoritate
psumūt: nullo se iūte dig
nitatis honore p̄cellūt. Ad
huc tñ audi manifestus. quō
et patris equalis habeat. Dicit
itaqz filius. Opa que ego fa.

no: ipā testificat de me Ego
ex me nichil faao: sed p̄
ī me manēs. ipē fat opa
Quō nūc sua: quō paulopā
nō sua dicit esse opa que fa
cit. Sed volens unius
utiqz demonstrāe v̄tutē: pro
trandozū opm̄ efficiētiā.
ad patris dignitatis retulit
unitatē: ut dū opus patris
et filij est. et opus filij patris
q̄ q̄ patris patris faat. eadē et fi
lius fat similit: ut ex cō
gestozū ope. cōiūctio cog
noscatū esse natūe. Dicit
go sua opa nō sua dicit que
tñ ipsiqz esse probant. sic
et v̄ba nō sua se loqui testa
tur. que profcō eiusdē esse
noscantur. Et qd̄ de filio. ho
conice de spū scō: q̄ sic a se
ipso patris demonstrāda unius
natūe diuinitatē nō loquitur.
ut tñ que loquitur eius esse
et nō aliena credant. Et
loquebantur maḡ lucas de a
postolus varijs linguibz: p̄
ut spū scō dabat eloqui illis
Et ī euāgelio. Non eī vos
estis q̄ loquim̄: sed spū patris
v̄rū q̄ loquitur ī vobis. Vobis
go ipē patris faandi aucto
ritatem: q̄ liberā ceteris loq̄di
tribuit facultatē. **Arrius**
dixit. Quibz scriptū aucto
ritatibz docē potēis spm̄
scm̄ deū esse: quē ego crea
turā esse cōfiteor. **Athanasig**
dixit. Vnic̄ papue deda
ratur spm̄ scm̄ deū esse.

... ubi est et nullo contine-
 tur loco: sicut propheta dicit
 ad patrem **Quo** uero a spu
 tuo **Et** comonet **S**piritus
 dñi repleuit orbē terre.
Esse ei ubiq; et uno eodēq;
 momento celos. terra. ma-
 ria. inferna q; reple. ut da-
 uid ait. si ascendo i celū tu
 illic es. et si descendo ad in-
 fernū ades: nō creaturē sed
 solus deus ē ppriū. Deniq;
 q; idē ē icōpositū id ē sim-
 plicis natue. nā creaturā oīs
 quātū ad natuē ordīne p-
 tinz cōposita ē: si itaq; spm
 scm cōpositū. ex diuinitate for-
 matū ualuerit ostendē: tūc
 demū cōsequēs eēt. ut eū crea-
 turā esse nullo uideat dubi-
 tare. **Tūc** autē necesse eēt. ut si
 creaturā est. doceas eū cōmu-
 nē esse cū ceteris. ul angelis ul
 archangelis. aut cū ptatibus
 aut pnapatib; et unū esse ex
 illis. ac si uniat et singularē
 nō esse demonstrēs: quod neq;
 q; utiq; optinētib; et utiq; de-
 clamātib; prophetis atq; aposto-
 lis poteris demonstrāe. Salo-
 mone quidē ita dicente. **S**pi-
 ritus sanctus simplex unicus.
 et ceterā. **Et** aplo cōtestante
Unus spiritus. **Et** iterū. **H**eraut
 omnia opatur. unus atq; idē
 spiritus. **Ac** rursus. p ipm in-
 quit habemus accessū utiq; i
 uno spū. **C**ernis igit eū q;
 unice ac simplicis natue ē.
 deū potius q; creaturū esse.
Deniq; si creaturā et nō deus
 est. cur utilitatis beneficio

i noie eius lauacri uitales re-
 gnano celebrat. **B**aptizate
 mat gentes dñs: i noie patris et
 filij et spūs scti. **Quid** ē nobis
 p̄stare p̄t si deus nō ē? **Qualis**
 queso ē ista creaturā: que unū
 cū patre possidet nomē: **Tūc**
 si i baptizate nō noiaueis:
 frustra uidebitur misterium de
 p̄fectū: nec eēt sacramētū. **In-**
 cassum quippe patris et filij no-
 mie uteris: ille nō noiato.
Creaturā go creaturē esse nō
 posse: nulli ē oīno ambigū.
Hūc at spm creatorē esse. sc̄p-
 ture diuine ubiq; locūtur: sicut
 i iob uolūte legimus. **S**piritus di-
 uinus ē: q; fecit me. **I**ta autē
 qualiter creaturā opasse spūs
 sanctus designat: sicut dauid
 euident' declarat dicens. **Tūc**
 uidebo celos opa digitorum
 tuorum: uerbi uidebis. et spūs
 sanctus. **D**igitū eēt esse spm sibi
 aucto opa esse celorū fabricā. Sa-
 cro p̄pha ceauit ore: dñs i euā-
 gelio demonstrauit dicens. **D**i ego
 i digito dei demorū eiao: sup-
 uenit i uos regnū dei. **Quo** di-
 gito lex dei i duab; tabulis
 conscripta refertur: ut i exodo le-
 gimus. **A**ccepit mat moyses du-
 as tabulas scriptas digito dei.
Un ostenditur hūc spm sibi le-
 gis latoe esse: cuius lex a patre
 hoies liberat: sedm attestatis
 pauli p̄coniū. **lex** spūs libeā. **u**ite
 iut me a lege patris et mortis.
Cuius ututis potētiā: magi q;
 pharonis mirabiliter cōfitent'
 dicentes. **H**ic digito dei est.

Voluit autē spm̄ sibi esse ul' tra-
tozem: ppheta dauid apaus
declarat dicens Verbo dñi ce-
li firmati sūt: et spū oīs cō-
oīs virtus eorū Et iterū Ecce
spm̄ tuū et creabūt' Virtutes
at' celozū: angelos esse nemo
dubitāt Et eadē scdm̄ apli tes-
timoniū. i huc spm̄ tāq' in
sue origis auctore: reuerētis-
sime desiderāt aspice' Dicit
ē ita Ea que sūt vob' a spū scō
missa de celis: i quō cōcipit
aut' angeli prospice' Si deus
nō esset: faciēdi que vult p-
pū nō hret arbitriū At cū
i dispensacōe sacm̄enti libertate
vltur volūtatis: nec expec-
tat iubentis īperū: apparz
eū esse nō a creaturā sed deam
Aplūs ē cū de a lesthū dono-
rū diuisuātibz loqretur: ad
extremū intulit h' at' oīa opa-
tur vng' atq' tōē spū: diuidēs
singul' prout vult Et iterū
Spūs mqt' scō distbuūt oībz
scōz volūtate suā et dñs i
euāgelio ait Spūs vbi vult
spirat Si deus nō ē quō vi-
uificat: aplō dicente Lutēa
ocidit: spūs at' viuificat Et
rursus de deo Viuificabit
et motalia corpa vza p' ihā
bitante spm̄ suū i vobis.
Et dñs i euāgelio Spūs ē
q' viuificat. Vñ et ezechiele
spūs vite appellatur Spūs
mquit vite eat i totis De qō
dñs i eodē ppha mortaliū
corpibz dicit. Ecce ego mitto
mittam i vob' spm̄ meū: et

vnictis Ergo q' vntō thm̄
deus ē Nā si deus nō esse
quō mūdū vniūficaturus
p'ducatur: Dñō dicēte i enā-
gelio Cū veniet spūs pa-
clitus: ipē arguet mūdū
de pccō de iusticia de iudi-
cio Audi aliud argumētū:
quo clareat deū esse spm̄
Vocat pat' fideles i gōam
suā: vocat filius: vocat
spūs sanctus Et si creaturā es-
set: parem ac simīlē vocā-
ri auctoritate nō haberet
Nā de p're aplūs dicit Nū-
cū planct deo q' me segre-
gauit ab utero mris mee
et vocauit i grāz suā Et de
xpō romāis scribens In
quibz estis et vos iquit vo-
cati ihū xpī De spū uō scō
Lucas i actibz aplōrū dicit
Ieiū nātibz illis: et muni-
ficantibz id ē aplis: dixit
spūs scō Degregate m' pau-
lū et bānabā i opus ad qd
vocam' eos Reuelatorē q'
esse mīsteriorū spm̄ scō:
eadē septuā testat' Exūgēs
mqt' agabz. Iugnificat' p' spi-
tū famē magnā futuram
Et iterū Cogitāte at' petro
de visioē: dixit spūs scō
Ecce vni tres querūt te
Surge descende et vade
cū illis nichil dubitās: q'
ego misi illos Sed ne mita
congerēdo i vñū testimoniū
i longū profecūōis nrē
tendat' orō breuit' vni-
ūsa recolligo Cū d' gō tibi

videtur optie. Nū spūs sctus
 deus nō ē. q̄ cōpositus nō ē. q̄
 vnicus ac singularis ē. q̄ creator
 ac viuificator ē. q̄ aī p̄r et fi
 lio vnū possidet nomē. q̄ p̄m
 donat. q̄ sanctificat. q̄ gr̄arum
 causmata pro sui volūtate dis
 pensat. q̄ misteria reuelat. qui
 legem dat. q̄ auctoritate sua ad
 gr̄ā vocat. q̄ mūdū iudicat.
 qui tēptatores suos cōdēpnat.
 in quo irremissibilis impij blas
 phemat. Si hic tal' deus nō
 est. oīrat quid amplius h̄rē
 possit q̄ deus ē. **Arrius**
 dixit. Cūq̄ sit sit sūo oīs
 cōtradictōi obnoxius. et velud
 quodā rūsiois clipeo obiecto.
 nū cela repulsa frustrent. h̄
 istam quā nūc itentōmō q̄onē.
 quātacūz athanasio īgenij
 subtilitate conet. illudē. nū
 quā valebit. nō dico tōm. sed
 ne vllā quidē eius p̄ticulari
 rōnabilibz dissoluē argumē
 tō. **Dicit spm̄ sctū deū esse:**
 quod quidē nisi euidēans
 valuit demonstrāre. **Esse tamē**
 ut ei cōtra rerū v̄itātē cōre
 dā ob hoc spm̄ sctū deū v̄ide
 licz ul' esse posse. qd̄ talia op̄et
 que nō n̄ deo cōueni' op̄at. qd̄
 deū p̄rēz. deū filiū. deū fūctū
 spm̄ sctū. ac p̄ hoc tres deos.
 et sūo apta īp̄ietate. ip̄e t̄p̄
 fessiois videtur cōdiciōi ītro
 ducē. et p̄ hoc nos ab eo vn̄
 digressi faciamō in h̄orū deo
 rū errore. quodāmodō reuocāte
 se incipit. velim optie iudex

si t̄p̄ possibile sit dephendē nouū
 istū egregū artis sue ingm̄.
 solutis p̄stigiōrū fraudibz cō
 ueniētiā oculos illudētē. **Et cū**
 triū dierū cōfessiois p̄uulū
 euadat. subito eos vti tres vn̄
 appareat. īcōphensibili fan
 tasmate conflāt dicens. **Hec**
 h̄i tres vn̄ deus. **Rursus**
 quos nescio qua coagulatōne
 p̄nuxtos et cōiunitos ī vnū
 deū recēgerat. iterū eos se
 patos triformes oīdit dicens.
Et h̄i vn̄ deus trinitas est.
Vn̄ si vales oro te. iaudita h̄rē
 et iūsa pestiē imaginatōis
 vestigāe portenta. **Ego enī**
 cōphendē nequeo q̄admo
 dū sit deus n̄ vn̄. nūc
 triptus. nūc ex tribus. **distic**
 tus: nūc cōpositōe quadam
 ex p̄tibz cōformat. nūc deī
 uanoē nescio qua ex vno ite
 rū in p̄tes diuisus. **Aut enī.**
Tres sūt exstantes ī sua s̄ba
 p̄sone: et p̄nūstrei nō dnt̄ ne
 statū p̄p̄riū p̄dat. **Sed in meā**
 magibz v̄itatis īmāz. ait. **Di**
 vna ex p̄nā hoc ip̄m s̄ipliat
 fateatur: et libere ī sabellij
 transeat dogma. **Et qd̄ op̄**
 ē ad illudēdā v̄itātē diuisis
 formis et imaginibz variari.
 et sic sabellū fugē. ut ī me
 iaurat. sic a me refuge. ut
 eū sabellij capiat. **Et ut se**
 īp̄ietate sabelliana exuat. q̄
 vnū dicit. tres esse affirmat.
Hec ne ego eū in tribz teneā
 reum: de tribz nescio quo ar.

si vno q̄fuso nūc
 ex vno ī tribz

tificatio vniū cōflat. Quā si aliquā
uel filiam habet hęc fides rōne
equitatis tue ē iudicāe optime
probe **Probus** iudex dixit
Cū vniū dixeris eundē rursus
tres appellāe et quos tres cre-
dideris eosdē iterū i vniū fa-
teri deū. quātū ad hūmāni sensū
plurimū rōne. multū inōsequēs
esse videt: n̄ forte hęc diuina
auctōitate credē iubemur.
Vn̄ adhęc tā valida. tāz iūcta
que arrius obiāt: athanasio
eundē nō differat. **Athanasio**
dixit. Frustra nisi es nodis
ut t̄ videt i solubilibz vborū
texere verba nō itelligēs nez
p̄spiciens te quoz hęc obiec-
tionū tenditū posse iuolui
fā qz m̄ de tribz intēndis
hāt t̄ de duobz refero ques-
tionē. Si vniū deū colis et
nō ē alius p̄t̄ om̄iū. quō du-
obz ad cultū venerationis idu-
as. P̄tendo eī p̄rēz deū et
filium deū. aut b̄p̄tū deū.
aut duos diuisos cōiūctis
profitei. At p̄ hoc gemine
diuinitati impū exhibes. fa-
mularū. dicente dno. Non
potestis duobz dnis seruire.
Sed ne ego quidē temeita-
tis notam incurā. hęc de di-
uina professioē pari q̄stione
constringā. cuius p̄cipua ve-
neracō silentiū magis. q̄
calliditas exigit questionēs.
illuc m̄ necessariō video festi-
nandū: ut tres vniū esse.
vniū tres esse. et si nō ratioē
qua hō sū. t̄z auctōitate p̄do.

reā. Quāz itaqz trinitatē audias
dicentem: faciamus hōiēz ad
imagine et similitudinē nostrā.
Cui facit tres sūt: pat̄ et
filius et spūs sc̄s. D̄z hū tres
vniū ē. Deuz itulit. Et fecit
deus hōiēz ad ymaginē et si-
militudinē dei. Ut go trinitatē
agnoscas: pluralit̄ dictū ē
faciamus. Et ut hāt trinitatē
vniū deū eē nō nescias: adie-
cit singularit̄ et fecit deus ho-
mīēz. Et iterū nō ē hōiēz bo-
nū eē solū. faciāz ei adiu-
torū sile sibi. Ecce et hęc plu-
ralit̄ dixit faciāz: i cōseq̄
tibz at̄ singularit̄. Fertur et
fecit deus hōiēz ad ymagi-
nē dei. masculinū et faciāz cre-
auit deus. In cōsultatione
tres. i ope vniū refertur. ut
nō diuisitas voluntatis. sed
vitas appareat p̄ntis. Et
iterū. Visus ē deus abrahe.
Ad querā mābre aspexit:
et ecce tres viri steterūt an-
ip̄m. Et pedēs adoauit d̄z.
Si inuē grāiā i cōsp̄tū tuo:
ne transeas seruiū tuū. Ecce
vniū d̄z ē apparuisse. et t̄z
tres erant: et licet tres esset
t̄z vnus eat. Cū eī d̄z. P̄ i
uēi grāiā i cōsp̄tū tuo. ne trā-
seas seruiū tuū: ōndit vniū
esse. Rursū cū d̄z. affecit
aqua et lauēt̄ pedēs v̄i:
ōndit tres esse. Iterū cū di-
xit apposuit eis mēsā. et mā-
ducauerūt. ip̄e uēo stabat
cū ipsos sub arbore: ōndit
tres esse. et cū subiūgit. dixit

ad eū. ubi ē sanī vxor tua?
 ondit vñū eē. **I**te cū dicit. sur-
 gētes mōc vñi ibāt ad faciē
 sodomorū? abrahā at conūta-
 batur aī eis: ondit tres esse.
 et aī repetit. dixit at dñs.
 nūm celabo ego puēo meo a
 brahe. q̄ sodomus factus sū.
Ostendit vñū eē. **D**z et saara
 illa supnarū vtutū taminā
 vñū tres esse. et tres vñū eē
 demōstrāt. **I**sto eī resonat
 modulo. **D**ñs. **D**ñs. **D**ñs do-
 minus deus sabaoth. **D**ñi tño
 repetūt. **S**ancti. tñitate m-
 sinuat: dū semel dicit dñs
 hāc eādē tñitate. vñū eē deū
 designat. **H**inc enā misterio
 illud euāgelicū cōgruit sac-
 mētū: qd dñs p̄cepit bap-
 tizandas gentes ī noīe patris
 et filij et spūs s̄. **E**cce habes
 tres ī vno deitatis noīe sub-
 sistēs. **T**ñō eī p̄s et filij et spi-
 tus s̄: deus ē. **D**e q̄ noīe ī
 mōz libro. dñs ad moysē
 loq̄t. dicit. **U**nu ego et vñū
 nō meū. **T**ñā et illud nōt vi-
 deat onosū. qd idē filius sub-
 tigit misterio tñitatis loq̄tur
 dicens. **E**go sū deus abrahā
 deus ysaac. deus iacob. **I**n
 eo eī q̄ ait. ego sū. vñū deū
 ostēdit. **E**t id quod tño repe-
 tit. deus abrahā. deus ysa-
 ac. deus iacob: tñitatis ap-
 tus declarat sacmētū. **A**u-
 di adhuc. et itūe euīdētiā
 archani huius misterii. **D**icit
 ysaias. **V**idi dñm sedētē ī

throno. et dixit. **C**uē mittā?
 et q̄s ibit ex nobis? **H**aut du-
 buū. qñ ad p̄dicādū p̄lo hinc
Cū go singularit̄ dicit. quē mit-
 tā? vñū idicat deū. **E**t cū iert
 pluralit̄ q̄s ibit ex nobis? ap-
 te tñitate i sinuat. **P**ape ad
 huc manifestiorē. si mētis au-
 res gestas aptas h̄s fidei vei-
 tate. **C**ōditore teli et t̄re. p̄z
 esse. et filiū. et spm̄ s̄m. ex hys
 quē iā superius p̄tulim⁹. eui-
 dētius declarat. cū pluralit̄
 dictū fuisse. doau⁹. **F**und⁹ hoīz
 ubi tō tñitas ipā itelligit̄ hoīz
 fabricasse. sicut h̄ eādē rursū
 ī baptisate creditur. hoīz
 reformae: ul' enā illud quod p̄-
 pheta ait. **V**bo dñi teli finati
 sūt: et spū oris eius oīs otus
 eorū. **E**t salomō ex p̄m sapie
 p̄nūciat dices. **C**ū pararet
 celos ad erā illi: cū forma faue-
 bat fūdāmēta t̄re. ego erā
 cū illo cōponēs oīa. **C**ōstat igit̄
 ut dixi p̄z et filiū et spm̄ s̄m
 id ē totā tñitate mūdi creat̄.
 tē eē. **A**udiat⁹ go p̄ ysaiā p̄he-
 tā. q̄ tres vnus sit deus. **D**icit
 eī ibi. **E**go deus. **F**inās celos so-
 lus: et stabiliens t̄rā. et nō
 meū. **U**trū patris an filij volue-
 ris eē hāc vocē? **D**ñs totā t-
 nitate vñū deū credidēs: h̄
 tñū nō stabit. **A**ut eī. **S**tabiliēs
 terrā. et nō meū. **E**t vñz filij
 cū p̄z eāt: q̄ dicit. **C**ū pararet
 celos ad erā: et cū forma faue-
 bat fūdāmēta terre. ego erā
 penes illū. **C**ū igit̄ clareat in

condicioe orbis solitariū nō fu-
isse patet. quippe au adeat spūs
factus. et filius. utpote vniū
diuinitatis vtiq; cōsotēs: qd ē
q̄ solū. nec ullū alū scū fu-
isse testat. n̄ ut itelligas se ipm
et filiū. et spm̄ scm̄. om̄ū dix-
isse dnm̄. cū q̄ alius exiens.
et n̄ nā eius aliens nō fuit dē.
Et rē moyses de filiis isrl̄. lo-
catus ē dicens. Solus duxer-
at eos. et nō erat cū eis deus
aliens: cū utq; et filiū. et spm̄
scm̄ cū populo fuisse. nec is-
te possit aris denegare.
Ded filius et spūs factus nō
ē aliens: q̄ cū patre ē vnus deus
Audiās at et beatissimū pā-
lū de hoc eodē mysterio apas
deserētē. et tres vnū deū con-
fētē ul' cōfirmāre. sicut i li-
bro que adūst a maribadū
nefande hereseos. p̄ v̄e dya-
tonū eodis pleissie cōstat
exp̄ssū: de quo n̄ i h̄o loco
p̄ pauca it̄serim. Dū go ille
obicit ad v̄nio excludat eq̄-
litatis trinitatē. eglutis re-
pellat v̄nionē: m̄t̄ alia ml̄-
ta h̄o ego vetuli. Audi it̄q;
apl̄m̄ h̄ac trinitatis v̄nionē
caltra p̄dicatē. Dicit i eplā
ad chorintheos p̄ma Diuisiōs
donatiōnū sūt: idē at spūs.
Et diuisiōes mysteriōū sūt: idē
at spūs dñs. Et diuisiōes ope-
rationū sūt idē at deus q̄ opa-
tur oīa i oībus. Trā trinitas ē
tres noīant. Et q̄ ipā trinitas
vnus deus ē. cū tres cōnume-
rasset p̄sonas. nō dixit plū-
lit. s̄ singularit̄ q̄ opat̄. Et ne

prauo it̄q; itelligēae sensu.
de patre eū solo dixisse abire.
v̄s. q̄ opat̄ oīa i oībus. et nō
eā simul de filio et spū sc̄o:
diligēaus i subiectis qd di-
cat ausulta. Cū cū ml̄ta diuī-
grē opa m̄erass̄. ait. Hec
at oīa opat̄ vnus atq; idē spūs
sc̄us opantē patre. opantē fili-
um. opantē spm̄ scm̄. et cū
simul tres opent̄. nō de eis
diatur q̄ opant̄. sed q̄ opat̄:
ut vnus deus i trinitate m̄er̄.
Itē filiū et patre idē apl̄us no-
minat. ait. Ip̄e dñs n̄r ih̄s
xp̄s. et deus p̄ n̄r q̄ dilex̄
nos: et cū de duob; noīasset
et vnū eē q̄ndēt. nō dixit q̄
dilexerūt. s̄ q̄ dilexit. Fac
aut cōsolētur: sed cōsolēt̄. cor-
da v̄ra. Item. Ip̄e at deus
p̄ n̄r. et dñs ih̄s xp̄s di-
rigat viā n̄r ad vos. Fac
h̄c agat aut dirigat: s̄ diri-
gat. Hactenq; de illo ope-
mutuatiōis trinitatē v̄nū
deū eē. apl̄o sensu docue-
rim: ad reliq; festinē. Ex-
emplis etiā naturalib; hoc
fidei sacm̄ētū posse maxie
cōm̄edari. apl̄oū edocent
acta. n̄arante lura de cre-
dētib; multitudis at credē-
tū eāt cor vnū et aīa vna.
Di hoc fidelib; p̄ baptis-
m̄i regnatiōis cōtulit gr̄a ut
ml̄te eorū aīe vnā sit aīa.
cū nō ml̄to cōgruēty de
trinitate credat̄. q̄ vnus sit
deus ut q̄ nos p̄ gr̄as hoc
illa trinitas heāt p̄ naturā.

Fia et diligētia pspiciamq;
 incūmō eā i nob quiddā nē
 quod illi bñssie atz iestabili af
 silētur licet lōge alit tñita
 ti fiaz ei frustra ~~frustra~~ spū
 tū ē deū fēssie hoiez ad yma
 ginē et similitudinē suā: hoiez
 gō ex tñz cōstāē id ē ex aūā
 et corpe et spūapl's testis ē
 dūcō ut iteger corpe et aūā
 et spūb i dūcō dñi mī ihū x'
 seuel' **S**i cōrupt' et cōpōita
 nā tāte vītās nūstūū repi
 tur ut vñg tres sint et tres
 vñg hō sit quāto pulcherris
 et honestis de tñitate acci
 pitur q vñg sit deus nō cō
 fusiois pñixioē. s vītate
 nē: **H**ys gō et alijs q plu
 mīs testimoniū documētis
 rerūz exemplis ibuti n' sa
 bellū iauris tres vñg deū
 fatēdo: nē tue pñdie laqueis
 vretim' dū hūc deū tñitate
 esse igemue pñtem' **Probo**
 iudex dixit Cō h' qathana
 suū psecut' ē: si qd t' e dñi
 so repliādū remāsit i me'
 pferre curato **Arrius**
 dixit **S**ūt q pluima qdem
 q filiū et alteris nē et isēio
 ris doceat eē potēs' **S**ed
 quā alibi a nris cōtra istoz
 errores plenis obiecta sūt
 qd opus ē h' eadē rursus re
 petē et laimiosa alitranōis
 pñbe materiaz: **S**i plas igit'
 de habitis nūc it' nos dis
 putatōib' fō smāz **Probus**
 iudex dixit **I**n sup' m' fa
 tus sū semiplenā nō opōtē

smāz pñe **S**up' ē ut si qd uob
 remāsit pagē dignem' **Arrius**
 dixit **D**e hys q cogni
 cōtue placuerūt: pñūciare
 dignae **Athanasius** dixit **R**e
 liquarū qd nū qbz arriū opū
 tur posse filiū a pñe cōndē mi
 norē: pñcipale illud ē qd idē
 filij aut **P**at' maior me ē qd
 iā cognoscat' itentasse et hūc
 velut capiti. cūta qomū ihe
 rent mēbra **F**ia qd aut nō vñ
 face volūtate meā. et nō pñ
 filius a se face q'q' et sicut do
 aut me pñ. sic fñō. et doctrina
 mea nō ē meā. et me oz ope
 rari opa ei' q' misit me et cō
 sū vītās. et pat' meus agrola
 ē et cō vñg pñ' pñz. ul' qd
 dicit ignoraē se fatet' et q
 pñz suū uocet dñm. et de ca
 lias tñflacōē pñat' et se i au
 ce dēlitū cōqrit' et qd spū suū
 pñ cōmēdat. et si q' pñt alia
 hō' esse: illo respiciūt. qā nō
 cū omī metu et reuerētia se
 cūcū dispēsacōz cānis q nō so
 lū pñe verū etiā angel' et hoī
 bus mōzrat' et dñi ul' facta
 itelligūt' tātōz nos bñficio
 ei' obnoxios credim' qto
 h' et idig' eē nō ignoā' q nos
 tāto dilexit amōē ut ad istā
 tā vilia tā iuriosa semetip'
 voluerit iclinac' **F**iaz ange
 lis mōzrat' ē iā sup' ut me
 nū docuō plenis: vbi dicit'
 tis apli vba posuō **Q**uē at
 ihū vidit' pñ' passionē mor
 tis paulomin' ab āgelis mi
 noratū **E**t uēd et hoībus
 mōz sit facty: vñcū audē
 dicentē **V**idim' eū et nō

eat spes ei neq; deoz. sed spes
eius despecta et deficiens sup
filios hoim. Sed et lucas euage
lista de eo ait. Et erat subditus pa
retibz eius. **Quae** oia si scdm huaita
tis forma accipiat: no solu pre s;
et angelus et hoibz inferior eius di
uitis iueit. **Peru** q; vtraz i se
nam habuit. dei s; et hoibz: ut
usq; res nate loq; atz ait. **Res**
ei eiusde nate e dice p; maior
me e: et dice ego et p; vnu su.
Dice n; p; filius a se face quap;
et dice. oia q;cuq; p; fiat. h; et
filius simulit; face. **Dice** no vei
face voluntate mea: sed dice. si
ait p; suscitauit mortuos et vi
uificat. Sic et filius quos vult
uiuificat. **Qu** et ai auroitate
libe voluntatis leprosis ait. **Do**
lo munda. **Mo** go mag; vnu na
tue e. p; sepiu gremio cotineri
et astrozu iudicijz prodi: ho
bus subici et ab angelis mstra
ri: de loco ad locu fugi. et vbi
p;ncipia sua exhibe: trena irole
et celestia no desere. teptu a
dyabolo et eius i abyssu mitte le
giones: esurie sustine. et mlti
hoim milia saturae: aqua sitie
et fluetes latices i vni natura
mitae. **Quis** mometi ad extig
uenda siti putealia ponila pos
tere. et vudosi ammi phenes
meats tribue. **Ratibz** equora
transmitti: et eade iressu mi
rabili sicut vestigio tere. **Iguo**
rae die: et prez sitie. **Qua**pe
tentibz fedes no concede: sed
sponte duodeci simul p;mitte
thronos. **Pro**u formidae: et

sui

morti illude. **Capi** time et cap
tuos reduce. totaz inferni iu
ra peity copila. **Desolatu** se
coquei: et mox platonē pa
triarcharu cosozas aflare.
Oia ex nichilo condidisse. et
eoru p;ntē tūphata morte
accipe. **Vides** go cognitor op
time probe. i hac dispesanoē
tanis assupte. diuitati ml fu
isse peity derogatu. dū vbi
corpe huaitatis iplet officiu.
ibi diuinaru chorustat miacu
la vtitu. **Ergo** equalē pū
mix id qd deus est. et mior
ē pre mix id qd hō facty est.
Hec idcirco ego hūit i vni
responsiois aiata cogessi. qm
de hys oibz qomū capitulis.
laeus et pleniy btus n; dis
putauit abrosius. **Cōtra** q;
palladiu arriane pfidie epē.
dū iā credo ille scis huaitas
rebz fuisse excepty: i refuta
tioē ditoru eius quedā credi
dit cōscribēda. **Quid** go n;
a te obia potuit: ille iā suis
obiectioibz occupauit. **Cui**
qm vno iā rudi libello. me
lus reoz. si qua h; fotasse ois
fa videt. ibi pleniy diuina
opitulāte grā explicat: ut i
illo quoz se arrius supant ag
noscat. **Quā** obrem dignae
optime probe. vltimā decog
nitis fite smāz. **Probus**
iudex dicit. **Di** p; iuicabi
lia testimonā. arrio aliqd re
masisse videt. p;one no gra
uetur qing; ut reoz. nichil si
bi responsiois remaserit.

quibz videlicet in responsionibus
 possit athanasium de omni sbe id
 e omouison roe depelle **D**ed
 ne postmodu aliq oppioe cau
 setur a nobis. n9 ei ad rñdēdū
 locus adinat. **Arrius** dixit
Fulli dubiu e q magis atibz
 athanasii nō sinat iudiciū per
 utere sensū: ut rā fidei tñtē
 ga eos qeā religiosi sectat et co
 lit. tene nō possūt. **E**t tñtē qd
 tēxamū tu adimū explicatē nō
 valeo pñcipis iudiciō resuabo.
 ubi veritatis idago ipollz et ma
 gis ates nō violēt: ubi vē fidei
 obsuānā pñcipale posse credēdū
 ē. **Athanasii** dixit. **E**t suis
 assertoribz adesse nō pnt qbus
 libz fallacibz agumētis. ut ca
 uillatioibz excusatioz sibi iue
 nire nō desimūt: sicut nūc id fa
 re arriū plenū vā pspicit mag
 nitudo. **N**ichy vō ad oīā q ab
 eos i adimū vū pñcipā iposita
 sūt. verā fidē veridicā rñdisse
 sufficiat. **Probus** iudex dixit
Impetozū et ming de sātā p
 sumētis ē pñcipitaki poa sū
 dū dāe qm veritati parācāam
 cōmodāe: qm id assertoribz fidei
 cōueniāt. veritatē poa seq qm
 erroris ul falsitatis cōpede p
 pediri. **V**ozū igitur mov ē. qm
 sue phidie causā ad finē usq ve
 nire cōspexerūt. metuetes
 ne cūctis hoibz eozū phidiam
 inotestāt ad porioris se cō
 ferre sūmāz ignozātes. qm et
 illic attribuitur victozia vbi
 potētiā liberalis sūmā pñcipul

gatm. Frustra igitur arrius videt
 de nro iudicio pñcipis appellae
 pñcipā: qm i cōfliktu itamū nich
 il adūsus se senseit pñcipis q
 suā ignuā qbuslibz. **N**ov ob
 tegē cupiēs ad pñcipis visus ē
 cōferre pñcipā: qm quē cōstāt a
 thanasii ab omouisi defensioē
 qd omō ē sbe duelle pñcipis nō
 potuisse. **D**ed ut eis supflua de
 creuit itēno. eū ne frāt nullo
 mō refrenabo: ne victi pñcipā
 nō sustinēs. de adeptio tñtis spa
 no gloriēt. **P**ree vō tollerāe
 erit vniūsa q ab utrisq i nra
 cognicōe plata sūt. gloriozī sē
 sibus pñcipis itimare: ut fal
 sidias abagibz pcul amotis.
 ad victozie palmā pñcipis as
 sertoz valeat pueniē.

Explicat altitiano
Incipit sententia iudicis

Probis iudex dixit
 More veritatis et fi
 dei it sectatores xpia
 ne religiois. id ē. athanasium.
 sabellū. arriū et sotimū. ar
 biter sedi. **E**t qm diuisitate
 dogmatū et sūmāz veritate
 vaietate longo discimū ituallo
 a se iuicē dirimūt. studiosio
 eplozāe curam. aug nā eozū
 fides. veris assertoribz itigni
 retur. **E**t vbi faalig cognos
 cere possem. singillatī eos fi
 dei tue fca pferre sūmāz. easdē
 q doamētis. pbabilibz robo
 rāe mea it loanoē flagitauī:
 obuātibz sibi. sē et refellētibz
 hys q contra veniret ut alijs

defendētibz alys obuitētibz luctōis
sūe ueritatē agnino pāderet. **Q**d
eos ita fecisse ipā psecutiois locū
demonstrat. Cū igit̄ sabellio p̄m
disputādi licētā cōsultacōe po
nō q̄ auduitate t̄buisse. t̄lez
de deo smāz protulit. **Q**uo dicit
p̄ez ita solitariū et singulare
sū ulla extāis filij & spūs s̄a p̄
subsistere ut ipē n̄gis filij atq̄
spūs s̄a noīe t̄enseat. t̄nomiū
asserens deū: id ē tāquā si vna
spēs ul p̄na tribz uocabulorū
uōibz n̄cipet. nō distinctiōne
genēis sed officij p̄mutacōe ut
p̄i nō q̄ genuit. s̄ q̄ cōdidit ha
beat. idē q̄ ipē de pat̄ni hono
ris dignitate uendens p̄ q̄dā
natūe augmēta aut pot̄s de
t̄mēta ī filij noīe q̄ ugiē ortū
natūe t̄nsierit: sed h̄ t̄p̄m et
ip̄ia esse oīq̄ fidei ueritate au
renna eorū q̄ cōtraueiebāt p̄
secutioibz māifestissie claruit.
Cōfessū nāz ē mltis et copiosis
dimārū lōnū probamētis.
et p̄zēm et filiū et sp̄m s̄m;
suis specialit̄ et p̄p̄ijs ext̄ne
p̄sonis et alia eē genitorē.
aliū genitū. aliū genitū atq̄ ipe
niti sp̄m s̄m: licet scdm̄ atha
nasij p̄babilē fidei ueritatē a
liud esse nō p̄nt. cū aliq̄ atq̄
alius credi possit et p̄f̄o sit.
Quā eī uerō ext̄ne atq̄ p̄f̄ide
stultiae genō ē p̄ez noīare
eū q̄ nō genuit et filiū crede
eū q̄ genitū nō sit: sup̄iānia et
rebz uacuis falsorū nōmū
cōm̄ta hūanarū m̄cū s̄esus
auorae et iudicis s̄et̄narū
obiectioibz fidei xp̄iane illu
dere. **P**ostij q̄ illius erroris
p̄stigia p̄dita pat̄ie et forūū

fidei sue si ualēt ad eē mea it̄lo
cucioē p̄cepti. q̄ ī ipō p̄secutio
nis sue exordio d̄m̄ m̄m̄
ih̄m̄ x̄m̄ purū hoīez et ubi di
uinitate uacū fuisse asseruit
et eousq̄ p̄ quosdā b̄tē uite
p̄fectū illustrius emittisse ut
t̄dei ac d̄m̄ appellacōne uē
transierit. nō naturali dignita
tis p̄uilegio. sed accidētis p̄be
ac dignissie merito actiois. ī
p̄uī esse dicens n̄m̄ natura
diuinitatis ī eo accipe q̄ et ma
mat̄ni uteri gestamē uerit̄.
solepnes f̄m̄ei pudōis cōdi
cōnes transierit. et curas uā
gity q̄ exptus. etatis quoz sor
titus sit iā uemēta: et uerū m̄e it̄m̄
fragilitatis cōm̄unia nō eua
ferit. ut et esuriret. et sitiret.
ignoraueit. ut t̄p̄taty sic.
mori timēit et mortuus sit.
Allauē q̄ eius gestis mira
culis plena n̄arant nō ut
deus: q̄d nō eāt egisse. sed
m̄inē p̄d̄nācū meitorū
diuinit̄ asserit ip̄etrasse. **B**ed
h̄c eā p̄brose ifidelit̄t̄ doc
fina numerosis et multiplici
bz doct̄mētis ip̄ia eē et iā
nis app̄nt: et deū quoz esse
q̄ ille solū hoīez contendebat
ex illo p̄apue claruit test̄o
nio quo iōēs euāgelista testa
tus est dicens. **I**n p̄ncipio eāt
ōm̄: et ōm̄ eāt apud deū. et
deus eāt ōm̄. hoc eāt ī p̄nci
pio apud deū. et oīa p̄ ip̄m
facta sūt et sū ipō f̄m̄ ē nich
il: p̄ q̄d nō solū cū s̄clā d̄m̄
apud deū. uerū eā t̄oīq̄ crea
tiois ext̄nisse auctore decla
ratum est. **P**lura etiā et alia

hys smudia sicut psecutionu cor
 Et tenetur et p̄sue plata testio
 nia quibz diluade appuit. h̄o
 tibi d̄m de p̄s̄ vted̄ an̄ sola ḡa
 tū et i fine tpm ob amore h̄o
 nū m̄i gn̄is suscepisse natura:
 iqua salua sui nā i r̄na p̄ eadez t̄n
 p̄na. om̄s huāne fragilitatis
 subierūt passioēs. Excluso itaqz
 Fotino ead̄. ut eis errore mei
 it̄ fatibz abdicato p̄odus om̄e
 negocij et tota fidei sum̄a ex
 arri atz athanasij alt̄atiois
 cōflictatioē p̄debat. Et bus
 dū iēudi itam̄s copia tribu
 issem hūc athanasij fidei sue
 tramitē p̄dit: ut p̄z et fi
 liū et sp̄m̄ san̄. v̄m̄s esseas
 v̄m̄s q̄ dicit esse natūe. Et
 tra uēo arri referēbat m̄
 tm̄ v̄m̄s eob nō esse s̄be: ut
 dignitate. potēna. honore.
 p̄z filio m̄ltū excellē. filiū
 v̄eō itra h̄. et longe i ferius
 subsistē dicit. Om̄ousij q̄qz
 vocabulū. t̄q̄qz peregrinū. et
 ab s̄pturis diuis alienū nu
 p̄qz apud niceam agim̄eto
 qm̄ auctoitate reptū. p̄it̄o
 repudiādū. aiebat. aut certe
 diuis cōtineī lris sibi met de
 mōstrari posiebat: alioquū
 nois ipsius s̄l̄ faciedā eē iac
 turā obnixissime porabat.
 P̄z athanasius vtrū nois no
 uitate. an ubi v̄tute offende
 dū retur. i q̄ret vtrūz sibi arrius
 displice rūdit. Et q̄ appuit. eū
 nō ob hoc om̄ousyon susape
 nolle. qz nouū erat: sed qz

fidei eis molimina destruebat
 P̄z dū iterū ac sepius p̄tate
 vocabuli p̄ue et specialit̄ i s̄p̄
 turis poiti flagitaret id atha
 nasis allegabat ead̄ astice cōsue
 tudis eē. q̄n̄ aplice fidei t̄m̄v̄s
 isolens et temeraria h̄etice frau
 dis audacia p̄terisset h̄ys p̄p̄o
 nū nexibz iēnodabilit̄ v̄ice
 ret. quibz ipsa catholica sensu
 libtate m̄e p̄fidie sue laq̄os i
 pluatā retine putabat. Et ut se
 athanasij antiquozū auctoitate
 m̄inirz talia p̄sue cōsuetudis
 ex^a paulit: que et arri nō solū
 negatē nō posset: verū ead̄ pai
 cū eo fidei ratiōe defēdet. Po
 siut igit̄ ad demōstrādā sup̄ no
 minū nouitatibz antiq̄ moīs
 ratiōe que cōtra sabellū. q̄
 p̄reim̄ geitū asserēbat. i genitū
 atqz inasabile debē catholicos
 p̄fiteri. p̄teitorū cōaliozū deare
 to fuisse initū cū hoc ipm̄ eui
 deret poitū diuie s̄p̄tue auc
 toitate oīdi nō poss̄: sed hoc
 p̄fiteridū. et ipā rei v̄itatis. et
 necessitas h̄etice p̄fessiois exi
 get. Item deū de deo. lumē
 ex lumē filiū cōfiteidū ep̄i reli
 gios. q̄ arri tradidit sc̄tato
 res in syrmēsī smodo tradidisse
 qd̄ ipm̄ et simpliat. et specialit̄
 i s̄p̄turis diuis poitū iueni
 ri nō posse. et q̄ plua h̄ys p̄
 tulit doaimēta. q̄ gestozū fete
 serie tenēt̄ expressa q̄bus
 ostendit̄ ob ostendēdas h̄eti
 corū isolētiās nouozū nom̄
 vocabula fuisse p̄supta: nec
 t̄n̄ contra vetitum apostolice

filia

smē. eos fuisse credēdū q̄ p̄fanab
voti nouitates p̄cepit euitādas
Sed p̄fanab maḡ nō religiosas
p̄ā religiosū eē īgenitū dice
p̄rēz. et filiū deū de deo. lumen
de lūe: veros quoq̄ xp̄ianos
catholicos nūcupai noui noīs
docet eē vocabulū. **S**iligo nō
cuebat athanasius eā nicens
eueisse conatio. ut q̄arrī cōtra
fidē rez. trīūsyon id ē tres sbas
ēducebat omousyon id ē om̄
nī p̄rē filiū sbē cōfiteōdū ep̄s
sensuisse: et eāt om̄o cōsequēs.
ut si omousy p̄fessio tāq̄ a lege
peregrina cessat. trūsyē quoq̄
iūēno p̄ai cōfessioe rōē cōfrus
tret: aut certe docet arrius
trūsyon sp̄alit̄ in lege cōscriptū
sicut athanasū de omousy p̄p̄e
tate rogebat. **P**z cū hoc p̄citus
ostende nequisset. claruit eū
supflua de athanasio p̄egisse.
q̄ ip̄e nūme potuit de nō strūe
Et cū se p̄t q̄stioīs vīculo ar
tatiū cognosceret. taudē aliq̄n
teū smē placitū reflexit. ut
mūdi smōis probacōe omīssa
rebus atq̄ ratiōibz edocet pa
tris et filij. ā v̄nā aut diuisas
esse naturas. **P**ed hūc athana
sius clarū atq̄ aptū om̄ sbē
iniciū dabat. quo p̄rēz ex ip̄o
et nō extrīseus filiū genuisse
mōstrabat: fieri nō posse.
aliud eū. q̄m id qd̄ ip̄e ē edi
disse: nī et diuīe gnacōis ve
ritas. pro sui honoris reuerē
tia id esse credendū exigeret:
et rerū naturalū cōsuetudis
auctōritas iūtaet nō posse pa
rentes distilis natūe filios
procreare. **E**t deo sc̄dm arri

sentēnā. q̄ alterū sbē q̄m pat̄
ē filiū assererat hoc hūano
sensu itelligēdū posse reliq̄t:
ut si v̄e filius ī diuisitate na
tūe ē. nō tā gētus. q̄m factū
esse videat: sicq̄ v̄aria et īa
nis filij. p̄rīsq̄ appellacō. dum
sp̄erētens maḡs q̄ verant̄
ā ille genuisse a h̄ naty p̄dica
tur aut si v̄e quidē de p̄rē na
tūe asserit. ut t̄j om̄i cū eo
eiusdē sbē credit̄ degenerē
eū. et mistar aliq̄ monstri
als q̄ p̄na natūa dicitabat
editū cōueit profitei. **E**t
cū sc̄e illi et beatissie atq̄ ief
fabili nō cōgruat maiesta
ti. maxīe nī et animātes
ab hoc pessime cōdiciois p̄
digio natūa liberos reddi
dit. ne aliud q̄ ad ip̄a sūt ge
nerēt. liquido cōprobat̄ euf
dē filiū auq̄ p̄rē esse natūe. **P**
contra h̄c arrius illud p̄apue
opponēbat p̄rēz nō potuisse
ex se filiū gnare ne p̄ hoc di
minucōis aliaūq̄. ut corrup
tōis v̄icio videat̄ esse sub
iecto: q̄rex semetip̄o ut cie
bat id ē. ex hoc qd̄ ip̄e ē filiū
genuisse credat̄ aliq̄m v̄tz
sbē sue portione. a seip̄o se
tenuisse putabit: p̄ qd̄ smē
dubio. a sue p̄fectōis pleitū
dine admodū desactēs et
diuisus p̄fecto. et īminūty
esse v̄debit̄. **Q**uod obiectio
nis. capitulū tali athanasio
veritatis rōē sūmouit esse
impossibile dicens. deū qui

incorporeus sit et invisibilis atq;
 impalpabilis id est serape ul ha
 bere ad sit diuinitatis a corrup
 tionis vicio subiectu: qui se di
 uini luminis correctabilium
 soleat et corpaliu cōmatarū
 Deū uero q̄ nō ē horū tle aliqd
 ppeti oīno nō posse: et ob id
 credēdū qd̄ genuit q̄ se ge
 nuisse testatur Corruptū aut
 hac ipā gnatioe oīno nō fuit
 dū q̄ sp̄ corrupty? maxie cū
 plūaq; inueniāt̄ i rebz corporeis
 et corrupti subiectis ita mi
 nistrari ul nasa ut nullū suis
 vū gignūt̄ materiy afferat
 detimentū: sicut lumē a lucē
 sup̄tū ul a sensū et p̄ q̄ndā
 pfectū natiuitatē ministratū
 diminutiois dapnū origina
 li possit afferre materie: cū
 et diuinus factissie ptus tale
 aliquid i se miro atq; iexplu
 bili sacmētorū mysterio fuisse
 demet: dū sū dāmo p̄do
 ris deo plens uterq; uariat̄
 Et si original̄ itegritas si nā
 corruptioi obnoxia deū pa
 riendo nō corrupit? quō nā
 corruptibil̄ p̄ris et filij lon
 ge ipare dissilez naturā hūc
 ostendē nitebat̄: q̄ filij mi
 norē se dixerit p̄re et nō suā
 s̄ ei9 i oībz face voluntatem
 Multaq; alia ihūc sensū cō
 ueniencia de se ipō fassū fuis
 se asseruit: q̄ n̄ ad demonstra
 tionē dissimilis nē satis i
 beilla et mltū videt̄ i con
 grua Et uasi uero si quilibet
 eūde deū generādo corrupi po
 tuisse credat̄ Sed itez arrig p̄ris

filius homo p̄ris hoīs fiat vo
 lūtate et cū sibi p̄stātē fateat̄
 atq; maiorē diuise ab eo potuit
 esse nē: dū et si possit p̄ ho
 nore p̄ferri nō t̄nā discrimi
 nū quod quidē h̄ ego lege atq;
 cōdicioe natiue hūane dixerī
 Ceterū athanasij maifesta
 tioe et smā h̄ nob̄ itellige
 tie viā apuit: i qua oī cūta
 tiois discussa caligine clarz
 ueritatis lumē eduxit Et
 ē ad toas erroris nebulas ef
 fugādas dū ul credi nō mā
 festus potuit q̄ sicut i vno
 xpō duas credim9 eē natiuas
 dei s̄ et hoīs gēnā quoz i es
 uerbis ul actibz x̄erū cognos
 cam9 eē ututē? ut ea quidē
 que sublimis loquit̄. id est
 ego et p̄ris vni sum9. et cetera
 hys similia ad ditatis referā
 tur naturā? q̄ uero humilior
 scdm hoīs fuisse locutū: De
 spū quoz s̄ cōpetēs hūta dis
 putatō ē? que uoluntatis
 que arrig a cōmuniōe nate
 p̄ris et filij p̄ creatiue cōfessioz
 longe secretū atq; alienū esse
 putauit Sz qd̄ vni9 sit ei9
 dem9 s̄ h̄c papue atha
 nasius demonstrauit? dū ea
 eū loqui atq; agē q̄ nō n̄ deo
 possibile sit opari ul loqui:
 taliaq; de eo referri q̄ nulli
 cōueniūt creatiue p̄doant
 Et ideo a p̄ris et filij ditatis
 unitate extraneū ul diuisū
 esse nō posse: que similis atq;
 eadē opm utus demonstrauit

equale **Et** et reuera detestabi-
li punitatis error. patris et filij so-
cietate aliena putat: quod patris
nomen virtutibus honore ac idem
optime miratur. Difficile quorum
illa et ut arrius autumabat
insolubile quorum quod tres unus de-
us dicitur et idem tribus distingui
non posse personis interueniat?
ita athanasius diuine scripturae auc-
toritate dissoluit: ut maius sit
absolucioe veritatis enodata quam
fuerit per filiosismos ususque
plectile inuoluta. **Tranifestius**
nam docuit quod in trinitate unus
deus sit per nature unionem: non
secundum distinctionem personarum. **Et**
ideo tres unus est deus: quod tri-
natura una est. **Et** et cum mul-
te anime una anima et cum omnibus
hominibus unus homo dicitur secundum nature
rationem quam omnibus una est. non
secundum diuinitatem asserit personarum.
Agitur quod natura unus est deus:
idem in personis tres sunt. pater et fi-
lius et spiritus sanctus. **Quia** ho-
rum trium commune nomen requi-
rit: unus deus est in quo uno ac
singulari nomine baptismi mys-
terium celebratur. **Abaptizate**
magister gentes in nomine patris et fi-
lij et spiritus sancti. **Iuxta** quam
nomen communis: et pater deus
et filius deus et spiritus sanctus
dicitur deus. **Et** cum unus quisque
eorum singulariter deus sit: de-
os tamen eos pluraliter diuine na-
ture unitas non admittit. **Quoniam**
nomen quod deus est: non pua-
tum unicumque et peculiariter sed
commune est. **Et** quod commune atque
vnum: plura esse non potest. **Et** ideo

trinitas non pluraliter dicitur: sed
unus dicitur deus. **Ubi** uero
peculiariter aliquid et quod in aliud
non recipit inest: ibi et plura-
litas et distinctio huius potest. **Et**
ergo pater proprie dicitur et filius proprie
nuncupatur et spiritus sanctus proprie ap-
pellatio distinctiue: nec potest pater
filius nec filius pater nec spiritus sanctus
a filio a patre intelligi rectissime
secundum distinctionem personarum
tres nominantur: qui tamen secundum nature
unionem numerari non possunt. **Et** idem
ita sunt nomina in personis patris et fi-
lij et spiritus sancti: vnum non
in natura deus: et ob hoc tres unus
deus. **Ergo** nec confusio interibus
nec diuinitas in uno admitti-
tur nomine: ac si trinitas unitas
unus deus est. **Secundum** nature
et unus deus trinitas secundum per-
sonarum distinctionem. **Ubi** iuxta
sensum athanasij verius ad-
huc et plenius potest quisque de sciencia **differe**
cui fidei assertio tanta verita-
tis auctoritate. tantarum proba-
bilium rerum astipulatione sus-
citur: ut nouo atque inusitato
actionis genere suorum magis ad-
uersariorum testimonio comprobetur:
et ipse et alijs rationibus constat
atque subsistat. quibus destrui
posse putatur. **Dixit** enim
athanasius tres esse personas:
et unam eorum esse naturam. **Quae**
sententia sabellij quorum et ar-
rii testimonio comprobatur. **Quia**
usque adeo pater et filius et spiritus
sanctus unus sunt personis unumque
nomen: ut sabellius tantam vim
comprobat unitatis unam et
singulare esse putauit personarum

Si tñ nō ē vna p^{na} sed tres
 distite: ut arrius eos ieqles et
 nā dicat esse diuisos Ergo ieq
 litas arrii: distictionē idicat
 psonarū **Confusio** Sabellij: nē
 opaus vniōnē ostēdit **Rur**
 sus fotinus ad cōfirmaciōz smē
 sue: qua putat xpm p^{nt} pu
 rū hōiez ēē illa repliat testi
 moniā: qd idē xpc huāne cōsac
 nē: ā locutū ē aut pēgit: id ē
 dū p^{ez} sibi maiorē: et nō suā
 sed eiū dicit se facē volūtate
 et reteā hys similia q̄ disti
 taciōis corpe plenis hnt̄ expt̄
 sa: euidētissie athanasij cōpro
 bat fidē: qua xmasserunt hē
 oia: nō scdm̄ diuinitatis: sed
 scdm̄ huānitatis quā idē gesta
 bat: fuisse naturā locutū **Et**
 et cū arrius ex infirmitate dōry
 ul' gestorū eiū creaturā eūm
 vult itelligi: idignū videlicet
 iudicās nāz i eo dei oīpotētis
 accipe: quē cōspicit tātis nā
 tabū cōdicioibz subiacuisse:
 nō solū p hē athanasij smāz
 robustiqz fimat: qm̄ i eo scdm̄
 dispēsaciōnē carnis accipiēdā
 esse definiuit: q̄qz vniū aut
 locutū ē aut pēgit: verū etiā
 fili cū fotino p̄dicie vñculo te
 netur astrictū: dū et ipē pari
 smā filū dei creaturā ausus
 ē definie **At** qm̄qz i eo sūt dis
 files: p arrius celestē creaturā
 et meliorē reteis filiū dei opi
 natus sit: fotinus uēo terrestrē
 vtriqz tñ eorū creaturē noīe
 copulatur: dū siue celestem
 siue terrenā dixerit: mīme

tñ a creaturē cōfessioē discedunt:
 adimētes vtrūqz filio id qd de p^{re}
 natus ē et hō solū ipō assāciōis que
 idonei vtz sūt athanasio testes
Et et dū x^m creaturā fatet: er
 rore cōsiliij repiūt eāles **Obabi**
 lis igit̄ et oī v^{itis} asseraōis sub
 nixa: utpote aplis traditaciō
 bus cōmūnita ex eorū vciens
 egul' athanasij fides appiūt **Eū**
 deniqz nāz nob scd̄z noz catho
 lice fidei vniū deū oīdit: non
 triptitū nō singularē: nō cōsu
 sū nō ex diuinitate cōpositū nō
 quadā cōposuē vniū: s̄ ita
 p^{ez}: et filiū: et spm̄ scm̄ **Arrius**
 extae atz distigui psonis: vt
 tñ scd̄z cōis natūe vniōnē vniū
 sit deus **Illa** quoz amilm̄ fabu
 larū figūta: qbz arrius et foti
 nus parit qz sabellij dubia vo
 cabulorū noīa p^{ri} et filio t̄bue
 bat: dū vniū eū ipm̄ sibi filiū
 effm̄ alij eū nō tā genuisse qz
 creasse iamissie iaditabat: vei
 tatis asseraōē destructa cesserūt
Itā hys p̄uāciōs errorū itesse
 rit calles: ad vniū tñ copitū
 puenerūt **Toti** ei p^{ez} nō ge
 mussē dixerūt **Si** qdē sabel
 lius et fotinus: apta hoc ipie
 tate astruē conati sūt: ul' nisi
 nisi **Arrius** vō i p^{ma} qdē dis
 putaciōis subtilius eludēdū
 putauit: sed processu citis
 hō ipm̄ p̄tinati ipudēcia de
 fensauit: assereb p^{ez} nō ex
 se ipō genuisse s̄ extrisem̄ fi
 liū creauisse **At** p hoc scd̄z
 istorū nefandos errores frus
 tra dicitur pat̄ si nō genuit:
 incassum appellat̄ filij que

Andes prem ve ge
nuisse. et filio ipa
prim nois veritate
ve genitu ee.

gentu no ee heta ipictas definiuit
Dz qd' h' gnta fuerit vaissie sup
stanois aptissima athanasio vita
te pdocauit. Cesset igit' mediu
vitati et ois fuy adulterini dog
matis integritate fidei maifesta
ta. tade aliqui euamuit. atz to
nebulose assertois caligo. q' effa
crassa pfidie velate. huamas
obduxeat metes. ita nitore ful
gentis fidei usq; ad puru dil
cussa e. ut ne vestigu quide sui
potueit erroris relinque. Unhor
tor et siml i comue suadeo aictos
q' se nouerut. sabellu. arriet so
tuni ul auglibz alteris ficti dor
matis erroribz implicat. si ppe
saluti cosulut. si limu caritate
no pferut. si obesse nolut. ad
fa dui a ueritatis line p palpa
biles iamiu opionu tenebras
errauerut. si sibi pdesse cupuit
qd' xpiani dicuntur oi ve audie
pudore postposito. reliquetes
noxia huami gnta erroris. q'
bus vbu se repisse fallebatur
et abus sub ptextu xpiani no
mib a x' cofessioe paul extor
res hebant. totis viribz. to
tis fidei milibz. ad veru et ran
aplice fidei tami tramite aug
athanasio ydoneus et fidelis
assertor extitit. retinendum
oig festinae cotendat. ut ve
itegrez cofessiois pmiu idu
bitata sorte capestant. Amē

veez

**Explicit Sententia probi
iudicis data pro athanasio
alexandrino antiste catho
lice fidei sectatore contra he
reticos male glorios pueri
dogmatis exquisitores vide
licet Arruum Sabellu et Ho
tinum.**

**Sequitur rignus Dul
cis de fide catholica**

Qlamat nob
vox diuina.
regnu discor
qd' festinae ma
ner desolao
Eret domus
ruitura. qua
no finat ligatua. pans et coio
Hoc prudent' attenderut. q'
sacratu texuerut. symbolu
apli. In quo sensa cotulerut.
que de fide temuerut. sic nob
beniuoli. Ne q's nrin ignoiet.
si quis forte seminaet. lolu
itritito. Caud na cordi respu
endū. ul ad foet admittedu.
pro sensu catholico. Na de fi
de si diuisa. sentiremset ad
uersa. sicut quisq; dicit.
Dua fidee approbada. alioiu
reprobandam. fides salua
rueret. Vnic et regnu ei
staet. nec emerges h turba
ret. sectaru diuisio. Omnes
vna intra fidee. ad crededu
clausit ide. symboli p fessio
Dnmbolu ad sit si queris.
hoc responsu certy eris. frus
toru collao. Na syn vox
e colligendi. volus frustu
hinc attendi. talis debet
raro. Ut ifanti sua quisq;
frusta cofert collatis. q' pa
ratur prandiolu. Ita pces
que senserut. du viassim
conspserut. pfererut symbolu

Hac fide non
recedo. si ideu
firmo credo. na
si pposio. De
lit nec accusati
uus. prodest michi nec da
turus. si salutem scio. Credo